

Ilanngussaq H

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq
Naalakkersuisut Siulittaasuutut sinniisussaq siulleq
Andreas René Uldum

AIS 2016-imut tunngatillugu Ataatsimiititaliap apeqqutaanut nr. 16.3-16.6-inut, 16.10-mut aamma 16.11-mut akissutit
Matumuuna apeqqutinut nr. 16.3-16.6-inut, 16.10-mut aamma 16.11-mut imatut akissuteqartoqarpoq.

Allakkap ullulernerqarfia: 27-10-2015
Suliap normua 2015-11011
Allak. nr. 1360548

Nr. 16.3-16.6-inut akissutissat Ilinniartitaanermit, Kultureqarnermit, Iisimatusarnermit Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiarineqarput, nr. 16.10-mullu aamma 16.11-mut akissutissat Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermit Naalakkersuisoqarfimmit pissarsiarineqarlutik.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 32 52 86
E-mail: isan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

16.3 Konto pingaarneq 84.40.10 Kommunini atuarfiit

a) Naalakkersuisut atuarfinnik nutaanik sanaartornissamik iluarsaanissamillu suliaqarneranni atuartut pitsaasumik avatangiiseqarnissaannik isiginninniameq qanoq ilaatinneqarpa?

AKISSUT: Atuarfinnik nutaanik sanaartortoqaraangat "atuarfitsialaap" pitsaassusissaatut aalajangersaasimaneq malillugu pisarpoq, tassani atuartut pitsaasumik avatangiiseqarnissaat anguniagaammat. Tamanna aamma nutarterinikkut anguniarneqartarpoq, naak atuarfinnik pisoqalisimasunik nutarterinermit assersuutigalugu atuartumut ataatsimut kvadratmeterimik inissaqartitsiniartarneq nalinginnaasumik naammasineqarsinnaanngikkaluartoq.

b) Kommunini atuarfinnut immikkoortumut pilersaarutininik suliaqarnissamut akisussaaffik Namminersorlutik Oqartussaniinnersoq kommuniniinnersorluunniit paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput?

AKISSUT: Akisussaaffik Kommuniniippoq.

c) Meeqqat atuarfiat pillugu immikkoortumut pilersaarummik suliaqaqqullugit kommunit kaammattorneqarsimasut Naalakkersuisut paasissutissiippat. Kaammattuut taanna kommuninit qanoq isumaqarfigineqarsimava? Meeqqat atuarfiat pillugu kommunit immikkoortumut pilersaarutaat qaqugu naammasineqassanersut Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigisinnaavaat?

AKISSUT: Apeqqummut e-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

d) Ilaatigut nunaqarfinni atuarfiit akikitsumik assigiissakkamik iluseqartinneqarnissaat suliaqeqqullugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasimasup arlaleriarluni kaammattuutigisarsimagaa ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Maanna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaasup tamanna isumaqatigilluinnarpaa, taamaattumillu taamatut suliniuteqarneq sanaartornermi aningaasartuutitut qularnanngitsumik annikillisaataasusaaq piviusunngorteqqullugu Naalakkersuisut kaammattussallugit.

AKISSUT: Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaa siunissami suliassaajumaartunut ilanngunneqartarnissaa allanneqarpoq.

e) Aammattaq Namminersorlutik Oqartussat atuarfiit sanaartugaasa iluarsagaasaluunniit peqqussutit malillugit aserfallatsaaliornissaat kommunitut aningaasaqarnikkut iluaqutissartaqannginnera naapertuutinnngilluinnartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasimasup siusinnerusukku tikkuarpaa. Pissutsit taamaannerisa allannguuteqarnissaat ukioq manna aammaarluni ilimanaateqanngilaq. Ajornartorsiummut pissutaasut marluk immikkoortumi siullermi Naalakkersuisunit taaneqarput. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu ajornartorsiutit taakku atuarfinit aalajangersimaqqissaartunut attuumassuteqartinneqartariaqarput. Ajornartorsiutit taakku marluk aaqiiviginiarlugit atuarfiit sorliit aalajangersimasumik Naalakkersuisunit iliuuseqarfigineqarsimappat? Ajornartorsiutit taakku marluk aaqiiviginiarlugit atuarfinni sorlarni Naalakkersuisut aalajangersimasumik suli iliuuseqanngillat?

AKISSUT: Suliassaqarfimmi tassani 2015-imi susoqarsimannginneraaneq Naalakkersuisut ilisarisinnaanngilaat. Suli atualinngitsunut orniguttarfiit meeqqallu atuarfiit nunami tamarmik qanoq inneri pillugit 2015-imi nalunaarsorneqarput, nalunaarusiarlu tamakkiisoq 2015-ip naannginnerani naalakkersuinikkut ilisimatitsissutissanngorlugi piareersimassasooq naatsorsuutigineqarluni, tassa oktobarip naanerani piareersimassasooq naatsorsuutaalluni.

Nalunaarusiaq taanna aallaavigalugu allaffissornikkut aqutsisoqatigiit sulinertik ingerlateqqillugu aserfallatsaaliinermi, nutarterinermi nutaanillu sanaartornermi akisussaaffik pisortatut oqartussaannarnut erseqqissumik inissinneqarnissaa pillugu arlalinnik siunnersuuteqassapput, taakkununga ilanngullugit piffissaq pilersitsiviususaaq aamma suliassanik aningaasatigullu agguuassisarnermi najoqqutassat pillugit siunnersuusiornissaaq. Tamatuma kingorna siunnersuutit taakku naalakkersuinikkut ataqatigiissaarisooqatigiinni oqaluuserineqassapput.

16.4 Konto pingaarneq 84.40.12 Ilinniartitaanermut sanaartukkat
Ukiuni missingersuusiorfiusuni aningaasanik immikkoortitsisoqarsimanngitsooq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Sooq taamaattoqarpa?

AKISSUT: Tamatumuuna ersersinneqarpoq ilinniartitaanermik suliassaqarfiit iluini sanaartornissamut aningaasaliissutit ilinniartut ineqarfiinik sanaartornissamut salliutinneqarnerat. Tamatuma saniatigut ingerlataqarfinnik ingerlatsinermi pingaarnersuinermit tamanna ersiutaavoq, tassa ilinniartitaanermut sanilliullugu ingerlataqarfiit allat sanaartornissamut aningaasaliiffineqarput.

16.5 Konto pingaarneq 84.40.15 Ilinniartut inaannik sanaartorneq

a) Ilinniartut ineqarfiinik suli pisariaqartitsisoqartoq 2016-imi aningaasanik amerlanernik sooq immikkoortitsisoqanngila?

AKISSUT: 16.4 pillugu apeqquummut akissut takuuk, ilinniartut ineqarfiinik sanaartornissap siuartinneqarnissaanut suleqatigiissutaasinnaasut pillugit avataanit soqutiginnittut arlallit maannakkorpiaq Naalakkersuisunit oqaloqatigineqarput. Tassa ilaatigut aningaasaateqarfiit aningaasalersuinerat aqutigineqarsinnaavoq, public-private-partnerships-iusinnaavoq allatulluunniit iliuuseqartoqarsinnaalluni. Allatut iliuuserineqarsinnaasut taakku nalilersorneqarnerat akiitsunut aningaasalersuinissamullu periusissiaq naapertorlugu ingerlanneqarpoq.

b) Pisariaqartitsineq matussuserneqassappat nuna tamakkerlugu ilinniartut ineqarfiinik inissat 1000-it sanaartorneqarnissaat pisariaqartinneqartoq uppersarneqarsinnaava aammalu ilinniartut ineqarfiinik maanna sanaartornerup sukkassusia aalajangiusimaneqassappat ilinniartut ineqarfiini inissat taama amerlatigisut qaqugu sanaartorneqarsimassappat?

AKISSUT: Nuna tamakkerlugu ilinniartut ineqarfiinik 1000-it missaanniittunik sanaartortoqassasoq annertooujussuarmik qularnartortalimmik missingiisoqarpoq, tassa ilinniartut illoqarfimmit allameersut pisariaqartitaat assigalugit illoqarfimmi najugarisami ilinniartut pisariaqartitaat matussuserneqassappata. Pisariaqartitsinerli annertunerujussuusinnaavoq.

Piffissamut 2016 - 2019-imut agguaqatigiissillugu aningaasaliissutissat siumut naatsorsorneqartuuppata, maanna ilinniartut ineqarfii arlaannaalluunniit piffissap tamatuma akornanni atorunnaarsinneqanngippata, pisariaqartitsineq ukiut 45-t missaasa ingerlaneranni matussuserneqassaaq (tassa ilinniartut ineqarfii 1000-it pisariaqartinneqarput). Ilimagineqartariaqarporli ukiut 45-t pineqartut ingerlaneranni maanna inissaatigisat atorunnaarneqarnissaat, taamaammatt piffissaq pineqartoq sivilunerungaatsiassaaq.

Qulaani pineqartut pissutigalugit aaqqiissutaasinnaasut pillugit oqaatigineqartut Naalakkersuisut avataanit soqutigisallit arlallit oqaloqatigivaat.

Ilinniartut ineqarfissaannik sanaartornissami allatut iliuuserineqarsinnaasut immikkut soqutiginaateqarput, tassa siusinnerusukkat akissutigineqarsimasumi allassimammat, ilinniartut ineqarfiinik (ilinniartunut illoqarfimmit allameersunut ilinniartut ineqarfii) amigaateqarnerujussuaq matussuserniarlugu namminersortuni attartornermut 11 – 13 mio. kr.-t ukiuni kingullerni atorneqartarsimasut. Ilinniartut ineqarfiisa ukiut ingerlanerani Namminersorlutik Oqartussanit pigineqalerfiini aningaasaliissutit taakku iliuusissanut atorneqarsinnaapput, tassa maannakkutut taamaallaat ataavartumik "attartortarnermut" atorneqartarnerannut sanilliullugu maanna atuisarnermi suliniutinut taama ittunut aningaasaliisussarsiortoqarsinnaavoq.

16.6 Konto pingaarneq 84.40.17 Meeqqanik inuusuttunillu paaqqinnittarfiit

b) Meeqqanut atuarfinnut tunngatillugu periuuserineqartoq assigalugu paaqqinniffinnik sanaartornermut tunngasut kontop pingaarnerup matuma ataaniittut kommuninut tunniunneqarnissaat Naalakkersuisut pilersaarutaannut ilaava?

Akissut: Meeqqanut suli atualingitsunut paaqqinniffiit meeqqat atuarfii assigalugit suleqatigiissitat Meeqqanut suli atualingitsunut paaqqinniffiit Meeqqallu atuarfii pillugit Sanaartornissamut, Nutarterinissamut aserfallatsaaliinissamullu akisussaaffimmik inissiiinissaq pillugu misissueqqissaarput. Tassunga ilanngullugu misissoqqissaarneqarpoq akisussaaffiup kommuninut tamakkiisumik tunniunneqarsinnaanera.

16.10 Konto pingaarneq 89.71.40 Nukissiorfiit. sanaartornermut taarsigassarsiarititat

Aningaasaliissutit 2017-imi 130 mio. kr.-nut amerleriassasut, tamatumalu kingorna ikileriaqqissasut suliassaq nr. 996.17.774-ip allaaserineqarnerani allassimavoq. 2017-imi taama annertutigisumik amerleriarnerannut suna pissutaava?

Akissut: AIS2016-ip aappassaaneerlugu suliarineqarnissaanut allannguutissatut siunnersuummik 2017-imi suliassat allanngortinneqarnissaannik imalimmik saqqummiussisoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

16.11 Konto pingaarneq 89.71.41 Nukissiorfiit. sanaatomermut taarsigassarsiarititat. nunagissaaneq

a) Nuna tamakkerlugu sanaartugassatut pilersaarutit assigiinngitsut eqqarsaatigalugit sanaartorfissagissaanermmut aningaasartuutit qanoq pingaarnersiorneqassanersut paasisutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissut: Sanaartorfigissaanermmut aningaasaliissutit kommunit suleqatigalugit pingaarnersiorneqarput, suliassaqarfifillu allat, soorlu ilinniartut ineqarfiinik sanaartornissaq, iluini sanaartornissamut aningaasaliissuteqarnissamut tamanna apeqqutaalluinnarpoq. Nukissiorfiit imminnut pisussaattipput pingaarnertut pilersuinerminni atorummik ledninginillu, sumiiffimmi ataatsimi sanaartorfigissaanarluni pisariaqartunik nutarsaanissamut aningaasaliissutinik pingaarnersiuiinissamut.

b) Nukissiorfiit aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutaasut iluanni ukiut missingersuusiorfiusut ilanngullugit siunnersuisartunit suliffeqarfinillu ukiunut arlalinnut isumaqatigiissuteqarsinnaasut konto pingaarnermi matumani konto pingaarnermilu 89.71.40-mi paasisutissiissutigineqarpoq. Tamanna pillugu oqaasertaliussamik sooq ilanngussisoqanngila, soorlu assersuutigalugu konto pingaarnermut 73.95.04-mut, Nukissiuutit ataavartussat il.il. ineriartortinnissaannut suliniutinut tunngasumut, taamaattoq?

Akissut: Konto pingaarnernut 89.71.40-mut aamma 89.71.41-mut tunngatillugit ukiunut arlalinnut isumaqatigiissusiorsinnaaneq pillugu oqaasertaliisoqannginneranut pissutaavoq kontut taakku ukiunut arlalinnut sanaartornissamut aningaasaliiffigineqareersimanerat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Knud Kristiansen

6.8

FM2015 afrapportering på Uddannelsesplan II

Som ønsket af Finansudvalget i henvendelse af til Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer genfremsendes hermed seneste kopi af seneste statusrapport på EU-partnerskabsaftalen på EU-området.

Inussiarnersumik inuulluaqqsilluta
Med venlig hilsen

Nivi Olsen

27-05-2015
Sagsnr. 2015 - 1253
Dok. nr. 358390

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: iiknn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

KALAALLIT NUNAANNI NAMMINERSORLUTIK OQARTUSSAT

UPA 2015: Nalunaaruteqarneq Ilinniartitaanermut pilersaarut II pillugu

Atortuulersitsinermut nalunaarut 2014

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Maj 2015

The European Union

The Government of Greenland

Eqikkaaneq

Ilinniartitaanermi politikimi aalajangiisumik qitiusut tassaapput Ilinniartitaanermut Periusissiaq aamma Ilinniartitaanermut Pilersaarut II. Ilinniartitaaneq Naalackersuisut ungasinnerusumut anguniagaanni anguneqarsinnaanerannut uuttuutit pingaarnerit ilagaat. Tamanna atuuppoq sulii inuit amerlanerusut ilinniagaqarnissaannik suliaqarnermi, taamalu imminnut ilaqtamminnullu pilersuisinnaanerisa anertusarneranni, kiisalu ilinniagaqartut siunnersorneqarneranni aamma siunissami aqqissuussinernik piviusunngortitsiortornermi.

Ilinniartitaanermut Periusissiaq aamma Ilinniartitaanermut Pilersaarut II tunuliaqutaapput EU-lu ilinniartitaanermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnermi. Piffissami 2014-2020-imi peqatigiinnissamik isumaqatigiissutip piviusunngortinneqarnissaani aningaasat killiliussassatut siunnerfiusut 217,8 mio. € -unik (1,6 mia. kr.-it missaat) annertussuseqarput. Peqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnerup ilaatut Naalackersuisut ukiumoortumik atortuulersitsinermut nalunaarusiamik Europa-Kommission-imut tunniussaqaartarput. Atortuulersitsinermut nalunaarusiaq pilersaarusionermut aammalu iliuusissani malitseqartitsinernut Naalackersuisunut sakuuvoq, tamatumalu ilutigisaanik Europa-Kommission-imut attaveqaataalluni, pilersaarusi, anguniakkat, piviusunngortitsinerit aamma Ilinniartitaanermut Pilersaarummi II angusaasunik ersersitsisoq. Unalu Inatsisartut nalunaarusiorneq atortuulersitsinermi nalunaarusiap tuluttut suliaaqaartup ukiumoortumik nutserneqarneraa.

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup Ilinniartitaanermut Pilersaarut II nalunaarusiorfiusarnera perrassarsimavaa. Tamatumunngalu atatillugu pingaaruteqarpoq Inatsisartunut nalunaarusiaasartut aamma paasissutissat Europa-Kommission-imut nalunaarusiaasartut assigiinnissaat. Nalunaarusiallu matuma suliarineqarnera annertuumik Europa-Kommissioni qanimut oqaloqatigalugu pisarpoq. Nalunaarusiortarnermillu aqqissuussinerup matuma aalajangersarneqarnerani nalunaarut kinguartoorsimavoq. Ilutigisaanillu Ilinniartitaanermut Pilersaarut II malitseqartinneqartarnerani Landskarsip naatsorsuutai apeqqutaapput. Landskarsimmi naatsorsuutaasa nalunaarusiap matuma tamanut sulii takusassiarineqannginnerat aamma nalunaarusiornermut kinguarsaataasimavoq. Tamatumalu kingunerisaanik nalunaarusiami matumani naatsorsuutitut kisitsisaagallartut atornerqarput. Kinguartoorutit siuliani pineqartut pissutaapput atortuulersitsinermut nalunaarusiap matuma Inatsisartut 2015-imi ukiaanerani ataatsimiinneranni taamak kingusitsigisumik saqqummiunneqarsinnaaneranut. Naatsorsuutini allannguutaasinnaasut landskarsip naatsorsuutai inaarutaasumik saqqummiunneqarpata nalunaarusiami ilanngunneqarumaarput, nalunaarusiarlu nutaaq tamanut takusassiarineqarumaarluni, Inatsisartunullu ilaasortanut nassiunneqarumaarluni.

2014-imi Naalakkersuisut suliniutini pingaernerpaatitaannut ilaavoq meeqqat atuarfiannik pitsanngorsaaneq. Tamatumani ilaatigut ilaapput meeqqat atuarfianni sulisuusut pikkorissartinneqartarnerat aamma meeqqat atuarfiata arlaannaannulluunniit atangitsunit nalilersuivigineqarnera. Kiisalu aamma Naalakkersuisut Europa-Kommissioni suleqatigalugu inuussutissarsiutitsigut ilinniartitarni taamaatiinnartartut misissuiffigisimavaat, qulaajarniarlugit pissutaasut aaqiissutissanillu ujaasiniarlutik, inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni taamaatiinnartartut amerlavallaarnerat eqqarsaatigalugu.

2014-imi aamma Naalakkersuisut pilersippaat Nuna Tamakkerlugu Qitiusumik Siunnersuisarfik, tamatumuunilu ilinniagaqartunik siunnersuinermit periarfissat pitsaanerulersillugillu siunnersuinissamut periarfissat annertusisimavaat. Qitiusumik ingerlatsivimmi ilaapput tarnip pissusaasigut aamma inuttut siunnersuineq, qitiusumik siunnersuineq aamma siunnersuinermit ilinniartitaaneq. Suliniutillu taakkua saniatigut aningaasaliisoqarpoq kollegianik sanaartornermut iluarsaanermullu aammalu ilinniartit illutassaannik sanaartortoqarluni.

Namminersorlutik Oqartussat ilinniartitaanerup iluani aningaasartuutaat 2014-imi 1,3 mia. kr.-iupput, tassalu Namminersorlutik Oqartussat kommuninut tapiissutit ilanngunnagit aningaasartuutaasa 24,2 %-ii. Aningaasartuutit 0,14%-imik qaffasinnerupput A/2014-imut sanilliullugit, tamannalu annertunerusutigit sanaartugassanut aningaasartuutit qaffariaataannik pissuteqarluni¹.

¹ Aningaasartuutit naatsorsorneqarneri naatsorsuutaagallartunit tunngaveqarput

Imarisai

Eqikkaaneq.....	i
1 Ilisartitsineq.....	4
2 Atuartussamut ilitsersuut	7
3 Aallartitsinermut tunngatillugu nalunaarusiaq 2014.....	8
3.1 Uuttuutit aamma aningaasaliissutit nikerartut.....	8
3.1.1 2014-imi ineriartorneq.....	10
3.1.2 Aningaasaliissutit nikerartut	11
3.2 Aningaasaqarneq	12
3.3 Suliniutissat pilersaarutaasut allaaserineqarneri aamma naammassisat.....	13
3.3.1 Atualerneq sioqqullugu ingerlatsineq.....	13
3.3.2 Meeqqat atuarfiat.....	16
3.3.3 Inuusuttut siunnerfiusut	19
3.3.4 Gymnasia.....	21
3.3.5 Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq	26
3.3.6 Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit.....	30
3.3.7 Killiliussat akimorlugit suliniutit	33
3.4 Ungasinnerusumut sunniutissat	39

1 Ilisaritsineq

2006-imiilli Ilinniartitaanermi politikki Ilinniartitaanermut Pilersaarut qitiusumik inissimasimavoq. Ilinniartitaanermut Pilersaarut 2006-imi marts qaammat Inatsisartuni akuersissutigineqartoq, marlunnik immikkoortoqarpoq: Immikkoortoq siulleq piffissami 2006-imiit 2013-imut aamma immikkoortup aappa 2014-imiit 2024-mut. Ilinniartitaanermut Pilersaarut ungasinnersumut suliniutit anguniagaasut arlaqartut ilagaat, taannalu ilalersuutaassaaq nunatta aningaasarsiornikkut imminut napatissinnaanerusumik ingerlaleriartorsinnaananeranut. Ineriartornermi tassani innutaasut ilinniarluarsimasut qaammaasaqartullu annertuumik pingaaruteqarput. Ilinniartitaanermut Pilersaarutip immikkoortuani siullermi qitiutinneqarput ilinniartitaanerit piareersaataasut aamma inuusuttut ilinniartitaaneri, piginnaangorsaalluni pikkorissaasarnerit, Piareersarfiit, sulisinnaasut akornanni suliamik ilinniagaqarsimanngitsut kiisalu ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit ingerlatallu immikkut pingaaruteqartut. Ilinniartitaanermut Pilersaarutip immikkoortuata aappaani qitiutinneqassapput atualernej sioqqullugu pissutsit aamma meeqqat atuarfiat, kiisalu inuusuttunut ilinniartitsinerup annertusarneqarnerata ingerlaqqinnissaa aamma ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit.

Ilinniartitaanermut Pilersaarummi suliniutit taamaasilluni Ilinniartitaanermut Pilersaarummi 2005-imeersumi pitsaasumik ineriartortitsineq pilersinneqartoq ingerlatseqqinneqarpoq. Taamaattumillu Ilinniartitaanermut Pilersaarut II tassaangilaq ilinniartitaanermut pilersaarutinuut siusinnerusunut taartaasoq, kisiannili ineriartortitseqqinnerulluni, suliniutinik aallartinneqareersunik ingerlatitseqqinnerusoq, misilittakkanillu ineriartortitseqqinnerusoq. Taamaaliornikkummi ataqatigiissumik ingerlatsineq isumannaarneqassaaq ineriartortitsinerlu ingerlatseqqinneqarluni.

Ilinniartitaanermut Pilersaarut II iliusissanut pilersaarutaavoq, suliniutissanillu imaqarluni ukiuni tulliuuttuni aallartinneqarnissaat kissaatigineqartunik. Suliniutissat Naalakkersuisut pingaartitaannut anguniagaannullu tapersersuutaapput, Naalakkersuisut Ilinniartitaanermut Periusissiaanni ilisaritinneqareersunut. Silarsuaq allanngoriartorpoq, ilisimasallu nutaat aammalu unammilligassat nutaat takkussuuttuarput. Ilinniartitaanermut Pilersaarut II taamaattumik pilersaarutaangilaq iliusissanik tamakkiisunik ukiut tulliuuttut qulit ingerlanneranni piviusunngortinneqartussanik imaqartoq, kisiannili pilersaarutaalluni eqaatsoq, ukiut tamaasa malinnaatinneqartartussa. Nalunaarusiami uani suliniutit 2014-imut pilersaarusiaasut aallarterarneqartut nassuiarneqarput, kiisalu suliassaqarfimmi ineriartornermut uuttuutit pingaarnerit qanoq takutitsineri ersersinneqarlutik.

Ilinniartitaanermut Pilersaarut II suleqatigiiffiuvoq, illuatungaani EU-p Kalaallit Nunaatalu peqatigiinnissamat isumaqatigiissutaannut atatillugu, aammalu illuatungaatigit Kalaallit Nunaata

Kunngearfiullu Danmark-ip akornanni². Peqatigiinnissamut isumaqatigiissutip piffissami 2014-2020-mi piviusunngortikkiartuaarnissaanut aningaasat killiliussassatut siunnerfiusut annertussuseqarput 217,8 mio. €-nik (1,6 mia. kr.-it missaannik). 2014-imut aamma 2015 aningaasat akiliutigineqartussat tassaapput 80%-i aningaasanngorlugit aalajangersimasumik tunniunneqartussanik, aamma 20%-it nikerartumik ukiup ingerlanerani tunniunneqartartussat. Nikerartumik ukiup ingerlanerani akiliutigineqartartussat annertussusissaanni aalajangiisuupput anguniakkat assigiinngitsut ilinniartitaanermi uuttorneqartartussat. Aningaasat aalajangersimasunik annertussusillit tunniunneqartarneranni aalajangiisuupput aningaasartuutissanut missingersuusiasunut tapiissuteqartarnermi EU-p piumasaqaatai.

Ilinniartitaanermut Pilersaarummi pingaarnertut anguniagaavoq inuit inuunerinnerulernissaannut ilinniartitaanikkut, piginnaasatigut ilisimasatigullu aqqutissiuussinissaq. Ilinniarsimassuseq qaffasinnerulersinniarlugu Naalakkersuisut anguniarpaat ilinniartitaaneq peqataatitsiffiusoq ataqatigiissorlu, meeqqat atuarfiat sioqqullugu aallartittoq ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitaanermut atasoq. Tamannalu angusinnaajumallugu Naalakkersuisut anguniagaasa immikkuualuttortaataat makkuupput:

- Ilinniartitaanermik aqqissuussinerni naligiinnginneq annikinnerulersitaq, atualernissaq sioqqullugu meeqqallu atuarfeqarnerat ingerlalluartut isumannaarneqarnerisigut, sumiiffinni meeqqat najugaqarfigisaanni. Meeqqat atuarfiata atuartut ilikkagassatigut inuttullu piareersartassavai, inuusuttunngornerminni ilinniartitaanernut ingerlaqqinnissaannut.
- Ilinniartitaanernik aqqissuussinerit annerusumik pitsaassuseqartut immikkut atuarnissaq sioqqullugu aamma meeqqat atuarfiannik samminnittut, kiisalu ilinniartitaanerni ilinniartitsisut perorsaasullu sulii amerlanerusut peqataaffigisaat.
- Ilinniartitaanerni naammassisaqarsinnaassuseq annertunerulersitaq, taamaatiinnartartut annikinnerulersinnerisigut, ilinniakkamik ingerlatsiviit assigiinngitsut akornanni, inuusuttut ilinniarsiini naammassisartut amerlanerulernerini aamma sukkanerusumik ilinniakkamik naammassinnittalerneq.

2014-imi Naalakkersuisut suliniutini qitiutissimavaat suliniutit pingaarnerit makkua:

- Meeqqat atuarfiata pitsaanerulersinniarnerani suliniutit. Tamatumani ilaapput meeqqat atuarfianni sulisuusut piginaanngorsaqqinneri aamma meeqqat atuarfianni nalilersuineq arlaannaannulluunnit atanngitsunit ingerlanneqartoq.

² Takuuk Europami Naalagaaffeqatigiit Siunnersuisoqatigiivisa - Rådet For Den Europæiske Union - aalajangernerani 2014/137/EU 14. marts 2014-imeersooq.

- Inuussutissarsiutinut Ilinniarfinni taamaatiinnartarneq pillugu misissuineq annertoq december 2014-imi aallartinneqarpoq, taamaatiinnartarnermut pissutaasut paasiumallugit aammalu taamaatiinnartarnermut iliuusissat aaqqissuussinnaajumallugit. Inaarutaasumillu nalunaarut 2015-imi juni qaammat piariissasoq naatsorsuutigineqarpoq.
- 2014-imi Qitiusumik Nuna Tamakkerlugu Siunnersuineranut Ingerlatsivimmik pilersitsisoqarpoq. tassuunalu ilinniagaqartunut siunnersuineranut pitsaanerusumut aaqqitissiuussisoqarluni. Qitiusumik ingerlatsivik tarnikkut inuttullu ilinniartunik siunnersuinermik ingerlatsiviuvoq, kiisalu qitiusumik siunnersuinermik aaqqissuussinermik siunnersuisunullu ilinniartitaanermik ingerlatsiviulluni.

Suliniutillu taakkua saniatigut aningaasaliisoqarpoq kollegianik sanaartornernut, nutarterilluni sanaartornernut aamma kollegianik iluarsaaqqinnernut ilinniarfiillu illutaannik sanaartornernut.

Ilinniartitaanernut Pilersaarummi II-mi suliniutit nutaat amerlasuut 2014-imi nalilersorneqarlutillu pilersaarusionsorneqarput. Naatsorsuutaavorlu suliniutit pineqartut 2015-imi piviusunngortiterneru ingerlanneqassasut.

2 Atuartussamut ilitsersuut

Kapitali 3-mi suliniutit 2014-imi aallartinneqartut sammeneqarput. Immikkoortut aqqissuussaapput, aningaasaqarnermut, pilersaarutinit aamma aallartinneqareersunut, naammassisanut ungasinnerusumullu kingunerisassanut tunngasunut. Immikkoortoq 3.1 ilinniartitaanerni uuttuutit tamani imaqqarpoq, kiisalu anguniakkanik naammassisanillu EU-miit 2014-imi aningaasaliissutit nikerartut tunniunneqarnerisigut suliat naammassiat pillugit. Immikkoortoq 3.2 2014-imit aningaasaliissutit imaqqarpoq, ilinniartitaanerni immikkoortunut suliaasaqarfiusunut immikkoortitikkani, kiisalu suliaasaqarfinni naatsorsuutaagallartunik. Immikkoortoq 3.3 imaqqarpoq 2014-imi pilersaarutaasut aallartinneqartullu pillugit naatsumik allaaserinninnernik, kiisalu ilinniartitaanerni immikkoortut tamarmik uuttuutaannik. Immikkoortoq 3.4 suliniutit ungasinnerusumut anguniakkanik suliniutinullu uuttuutit imaqqarpoq. Immikkoortuni tamani ilinniartitaanerni politikikkut uuttuutit 2013-imiit aallaaveqartumik nassuiaateqarfigineqarput, kiisalu anguniakkat Naalakkersuisut ilinniartitaanerni Periusissiaanni aalajangersarneqarsimasut.

3 Aallartitsinermut tunngatillugu nalunaarusiaq 2014

3.1 Uuttuutit aamma aningaasaliissutit nikerartut

Tabel 1-imi uani ataani aallaaviupput 2014-imi naammassisat kiisalu 2017-imut aamma 2020-mut anguniakkat uuttuutitut tamanut nalunaarneqartut. Uuttuutit ilinniartitaanerni ingerlatsinernut assigiinngitsunut tunngasuugaangata, katinneri aamma ilinniartitaanerni immikkoortut assigiinngitsut ilaatinneqartarput.

Tabel 1: Uuttuutitut takussutissat

Uuttugaq	Suliassaqarfik	Aallaavik 2013	Naam- massisat 2014	Anguniak- kat 2017	Anguniak- kat 2020
Meeqqat ulluunerani paarineqartut	Atuarfik sioqqullugu	69.1 %	72.3 %	72 %	77 %
Sulisut ilinniarsimasut amerlassusaat	Katillugit	69.5 %	69.6 %	71 %	76 %
	Atuar. sioqq.	56.0 % ³	56.0 %	58 %	64 %
	Atuarfik	80.3 %	81.0 %	84 %	87 %
Alloriarfinni 7. klassemi misilitsinnerni inerniliillaqqissuseq	Atuarfik	56.25	56.00	58.25	63.00
Meeqqat atuariannit naammassisunut ilin- niakkamik aallartitsisut ukiup ataatsip iluani	Atuarfik	35.6 %	38.4 %	42 %	48 %
Inuusutt. siunnerfiusut	16-18 ukiullit	61.6 %	63.5 %	57 %	40 %
Sungiusaammik suliffissat amerlass.	Inuuss. ilinniartitaaneq	833	822	930	960
Ilinniagaqartut	Katillugit	3,833	3,910	3,835	3,835
	GU	1,318	1,306	1,320	1,320
	Inuuss. Ilinniart.	1,340	1,310	1,340	1,340
	Ingerlaqqiff. ilinniagaqartut	1,175	1,294	1,175	1,175
Naammassisut	Katillugit	960	1,019	996	1,110
	GU	357	404	354	365
	Inuuss. Ilinniart.	402	419	407	480
	Ingerlaqqiff. Ilin.	201	196	235	265
Procentinngorlugit naammassisut	katillugit	49.8 %	49.5 %	54 %	60 %
	GU	53.4 %	50.2 %	62 %	67 %
	Inuuss. Ilinniart.	47.7 %	48.0 %	50 %	55 %
	Ingerlaqqiff. Ilin.	47 %	48.4 %	53 %	57 %

³ Katinneri paasissutissaniit 2014-imeersunut tunngaveqarput, atuarfik sioqqullugu ingerlatsinerni sulisut ilinniarsimasut pillugit, aamma paasissutissat 2013-imeersut, meeqqat atuarianni sulisut ilinniarsimasut pillugit. Tamanna atuarfik sioqqullugu paasissutissat 2013-imeersut kukkuneqarnerannik tunngaveqarpoq.

Misilitsinnermit ukiut marluk qaangiuttut ilinnialertut	GU	64.4 %	62.6 %	70 %	72 %
Ilinniarnermut ikaartut taamaatinnermiit ukiut marluk qaangiuttut	katillugit	41.4 %	42.0 %	45 %	50 %
	GU	53.6 %	52.4 %		
	Inuuss. Ilinniart.	30.8 %	28.8 %		
	Ingerlaqqiff. Ilin.	49.2 %	56.2 %		
Ilinniartitaanernut aningaasartuutit pisortani aningaasartuutit tamar-miusut procentiitut	katillugit	25.8 %	- ⁴	25%	25%
Ilinniarsimassuseq: 35-inik ukiullit inuussutis-sarsiummik ilinniagaqar-simasut **	katillugit	50.7 %	54.2 %	51 %	53 %
Ilinniakkamik naammas-sinerup kingorna ukioq ataaseq qaangiuttoq suliffeqalertut **	katillugit	84.1 %	87.8 %		
	Inuuss. Ilinniart.	79.9 %	85.8 %		
	Ingerlaqqiff. ilinniagaqartut	95.4 %	93.2 %		
Niuernerup BNP-mut oqimaatigiiss. **	katillugit	-16.1%	-13.7 %		
Avammut tunisani tamarmiusuni aalisakkat **	katillugit	90.5 %	89.8 %		
Allaffissornermi suliallit ukiut tallimat sinnerlugit Kalaallit Nunaanni **	katillugit	87.2 %	87,8 %		

* 2013-imi atuarfik sioqqullugu suliffinni sulisut pillugit paasissutissat kukkuneqarput, Tamannalu pissutigalugu 2013-imi aallaavissaq aalajangerneqarsinnaangilaq. Taamaattumik aallaavik 2014-imi nalinganut inissinneqarpoq.

** Paasissutissat ukiumik ataatsimik kingusinnerusumik nalunaarneqartarput, uuttueriaaseq paasissutissallu kingusinaartarnerat pissutigalugu.

⁴ Aatsaat naatsorsorneqarsinnaassaaq kommunit 2014-imut naatsorsuutaat tamanut takusassiarineqareepata

3.1.1 2014-imi ineriartorneq

Pingaarnertut Tabel 1-imi uuttuutit ersersippaat siumukartoqartoq. Ingammik ilinniarnermik naammassinissimasut anguniakkanut sanilliullugit 29-nik amerlanerupput. Uuttuutilli ataasiakkaat 2014-imi killormut sammisumik takutitsipput.

16-imiit 18-inut ukiullit (inuusuttuaqqat siunnerfiusut) ilinniarnermik aallartitsisimanngitsut 1,9 % point-imik aallaavimmiit qaffasinnerupput. Ilinniartitaanerni ingerlatsineq suliniutillu ataatsimut isigalugit qaffakkiartorput, kisiannili inuusuttuaqqat 16-imiit 18-inut ukiullit amerlasuujunngitsut kiisalu efterskole-ni GU-milu ilinniartitaanerni ilinniakkaminnik naammassinissimanngitsut, inuusuttut ilinniartitaanerit avataanniittut qaffasinnerulersissimavaat. Tamatumalu saniatigut efterskolini ilinniakkaminnik ingerlatsisut 2014-imi appariarsimapput. 16-imiit 18-inut ukiullit katillugit ilinniartitaanerit avataanniittut 1.655-imiit 2013-imi, 1.649 2014-imi ikilismapput, naak taakkua amerleriarsimagaluartut.

Sungiusaammik suliffissat amerlassusaat aqqanilinnik 2013-imiit 2014-imut ikileriarsimapput. Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfimmi naatsorsuinerit takutippaat nunatsinnit ataatsimut tunisat (BNP) 1,9 %-imik 2013-imi appariarsimasoq. Aningaasarsionermik ingerlatsinermi tassani pissutaasut pingaarnersaattut Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu tassaavoq sanaartornermi malunnaatilimmik suliat appariarsimanerat⁵. Aningaasarsionikkut ingerlatsinerup appariartornera sungiusaammik ilinniarfissaqartitsinermut pitsaanngitsumik kinguneqartarpoq. Tamanna pingaartumik sanaartornermi ilinniartunik – lærlinginik – tiguisartuni atuuppoq. Ilanngullugulu eqqaaneqarsinnaavoq sungiusaammik suliffiit atorineqartut Danmark-imi 2013-imi 90-imiit 2014-imi 98-inut qaffariarsimammata.

GU-mi ilinniarfinniit ingerlaqqiffiusumik ilinniakkanut ikaarsaariartarneq naammassinermiit ukiut marluk qaangiunneranni aallaaviusumiit 1,8 % point-imik appasinneruvoq. Procentinngorlugu aallaavimmiit aallartittartut ikinnerugaluartut inuit GU-miit ilinniartitaanernut ingerlaqqiffiusunut ingerlasartut 2013-imut sanilliullugu 18-inik amerleriarsimapput.

⁵ Paasissutissanik aallerfik: Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfik: "Nioqqutissionermik tunngavilimmik nuna tammakkerlugu naatsorsuutit 2003-2013", november 2014:
<http://www.stat.gl/publ/da/NR/201402/pdf/Produktionsbaseret%20nationalregnskab%202003-2013.pdf>

3.1.2 Aningaasaliissutit nikerartut

Uuttuutit peqatigiinnissamut isumaqatigiissut 2014 tunngavigalugu aningaasaliissutinik nikerartunik tunniussisarnermut aallaaviusut, Tabel 2-mi saqqummiunneqaqqipput. Aallaaviit, anguniakkat, naammassiat aamma uuttuutit aningaasaliissutit tunniunneqarnissaannut tunngaviusut ilaapput.

Pisortat aningaasartuutaanni tamarmiusuni procentingorlugu ilinniartitaanermit aningaasartuutigineqartartut sulii naatsorsuusineqanngillat, kommunit naatsorsuutaat tamatumani apeqqutaammata, taakkualu sulii tamanut takusassiarineqanngimmata. Uuttuullu taanna sulii naatsorsorneqanngimmat, taamaasilluni aningaasat akilerneqartussat procentiat sulii naatsorsorneqanngilaq. Anguniagaasut anguneqarsimassappata aningaasaliissutini nikerartuni akiliutigineqartussat 93 %-imut piviusunngortinneqassapput. Anguniagaasulli anguneqarsimassanngippata aningaasaliissutinit nikerartunit 73 %-it kisimik piviusunngortinneqassapput.

Tabel 2: Uuttuutit aningaasaliissutit nikerartut tunniunneqartarnerannut aalajangersaasarnermi tunngaviusut

Indikator	Nalingag 2014	Aallaavik 2013	Anguniagaq 2014	Inertera 2014	Angusat*	Udbetalingsbidrag**
Atuarfimmi sulisut ilinn. amerlassusaat	0.15	80.3 %	81.6 %	81.0 %	0.54	0.08
ukioq qaangiuttoq ilinnialertut	0.15	35.6 %	36.6 %	38.4 %	2.8	0.15
Naammassisut	0.25	960	990	1019	1.97	0.25
	0.25	41.4 %	42.0 %	42.0 %	1	0.25
Pisortat aningaasartuutaasa tamarmiusut ilinniartitaanermit atortut procentii	0.20	25.8 %	25 %	⁶		
Udbetalingsprocent						⁷

* Aallaavimmiit isigalugu angusaasut $TA^{***} = (R-B)/(T-B)$

** Akiliutigineqartut naatsorsornerat uuttuummiit $CT^{***} = TA \times W$

*** Anguniagaasunit naammassiat qaffasinneruppata uuttuutit oqimaaluttap 100 %-ia akiliutigineqassaaq.

⁶ Aatsaat naatsorsorneqarsinnaalissapput kommunit 2014-imut naatsorsuutaat tamanut saqqummiunneqareerpata

⁷ Aningaasat akiliutigineqartussat procentiat naatsorsorneqarsinnaanngilaq, uuttuut kingulleq naatsorsorneqareersinnagu

3.2 Aningaasaqarneq

Namminersorlutik Oqartussat ilinniartitaanermi suliniutinut 2014-imi aningaasartuutaat 1,3 mia. kr.-upput, taakkualu assigaat Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaasa tamarmiusut 24,2 %-ii, kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit ilanngunnagit. Aningaasartuutit AI2014-imi missingersuusiarineqartunut sanilliullugit 0,8%-imik appasinnerupput. Tamannalu pingaarnertut aningaasartuutini susassaqaarfiit akimorlugit atorineqartuni piginaangorsaanernullu atorineqartuni atuinikinnerunermik pissuteqarpoq. - Illuanulli sammisumik aamma atuineqarnerusoqarpoq sanaartornermi.

Tabel 3: Ilinniartitaanernut aningaasartuutit, procentinggorlugit pisortat aningaasartuutaannut tamarmiusunut sanilliullugit

	2013	2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Namminersorlutik Oqartussat	23.0 %	24,2%		
Kommunit	29.9 %			
Ataatsimut	25.8 %		25 %	25 %

Aningaasartuutit annertunersaat 2014-imi ilinniagaqarnerisuteqartitsinermit aamma suliassaqaarfiit akimorlugit suliniutinut kiisalu sanaartornermut iluarsaaqqinnernullu atorineqarput. Meeqqat atuarfiat aamma atuarfik sioqqullugu ingerlatat kommunit suliassaqaarfigaat, taamaattumillu suliassaqaarfinnut taakkununnga aningaasartuutit pingaarnertut kommuninit akilerneqartarlutik. Tamannalu pissutaavoq aningaasaliissutit suliassaqaarfinnut taakkununnga ikittuinnaanernut, soorlu tamanna Tabel 4-mi ersittoq. Kiisalu aamma suliassaqaarfinnut taakkununnga sanaartornermut aningaasaliissutit tabel-imi "sanaartugassat aamma iluarsaaqqinneq"-rup ataaniipput. Piffissami matumani nalunaarusiap matuma sularineqarnerani kommunit naatsorsuutaat suli saqqummiunneqanngillat, taamaattumillu pisortat ilinniartitaanernut aningaasartuutaat tamarmiusut katitserneqarsinnaanatik.

Tabel 4: Aningaasaliissutit aamma aningaasartuutit ilinniartitaanerni sulianut agguassat (mio. kr.)

Ilinniartitaanerni suliart	AI2014	Naatsorsuutit 2014
Atualernej sioqqullugu	-	-
Meeqqat atuarfiat	43,1	43,6
GU	144,8	146,4
Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit	182,3	179,8
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit	185,5	180,5
Piginaangorsaaqqiinerit	165,7	158,3
Ilinniagaqarnerisutit aamma suliassaqaarfiit akimorlugit aningaasartuutit	403,2	395,3
Sanaartorneq iluarsaaqqinnerlu	215,3	225,6

Ilinniartitaanernut aningaasartuutit	1.339,8	1.329,2
---	----------------	----------------

Naatsorsuutit Tabel 4-mi kisitsisitaat utaqqiisaajupput, landskarsip naatsorsuutai pappialaatip matuma suliarineqarnerata nalaani suli avammut saqqummiunneqanngimmata. Taamaattumillu nikingassuteqarsinnaapput, naatsorsuutit naammassillugit saqqummiunneqarpata.

3.3 Suliniutissat pilersaarutaasut allaaserineqarneri aamma naammassisat

3.3.1 Atualernej sioqqullugu ingerlatsineq

Inuuneq naallugu ilinniarneq meeqqat atuarfiat sioqqulluguli aallartereertarpoq. Suliniutit aallartitassagut sapingisamik siusissumi aallartissinnaagutsigit, taamalu meeqqat ilinniagaqarnissaannut pitsaasunik tunngavississinnaagutsigit, tamanna inuuneq naallugu ilinniarnissaannut iluaqutaassaqaq. Naalakkersuisut kissaatigaat pisortanit neqeroorutit meeqqanut atualernejanngitsunut tamanut neqeroorutaassasut, taamaaliornikkut meeqqat inuttut piginnaasassanik tuniorarniarlugit ilutiminnut sanilliusinnaasunik, aammalu atuarfimmi atuarnermi ilinniagaqarnissaannut tamatumalu kingorna ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqarnissaannut pitsaanerpaanik tunngavissikkumallugit. Meeqqat tamarmik inersimasunit tatiginartunit naapinneqassapput, taakkualu perorsaanikkut ileqqunik periaatsinillu akuerisaasunik tunngavilimmik sulissapput, isumannaarumallugu tamarmik peqqinnartumik ineriartornissaat, peroriartornissaat ilinniarnissaallu.

Tabellit ataaniittut tassaapput aallaaviusut, naammassisat anguniakkallu meeqqat atuarfiat sioqqullugu suliniutinut uuttuutaasut takutinneqartut.

Tabel 5: Meeqqat ulluunerani paaqqinniffinni

	2013	Naammassisat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Katinneri	69.1 %	72.3 %	72 %	77 %
Qaasuitsup Kommunia	65.9 %	67.5 %		
Qeqqata Kommunia	79.9 %	84.5 %		
Kommuneqarfik Sermersooq	68.3 %	72.7 %		
Kommuni Kujalleq	64.6 %	66.2 %		

Tabel 6: Sulisut ilinniarsimasut amerlassusaat

	2013 ⁸	Naammassiat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Total		56 %	58 %	64 %
Qaasuitsup Kommunia		54.9 %		
Qeqqata Kommunia		54.1 %		
Kommuneqarfik Sermersooq		54.6 %		
Kommuni Kujalleq		66.3 %		

Anguniakkat taakkua angusinnaajumallugit 2014-imi suliniutissat makkua pilersaarutaapput.

3.3.1.1 Ulluunerani paaqqinniffissat tamanut

Naalackersuisut suli ingerlaqqittumik sulissutiginiarpaat nunaqarfinni ulluunerani neqerooruteqarfiunngitsuni neqerooruteqalernissaa. Tamakkua pilersinneqarsinnaapput killiliussat periarfissaareersut iluanni, tamanna ajornartinnagu. Suliniutikkut meeqqat amerlanerusut ulluunerani neqeroorutit atorlugit periarfissaqalernissaat anguniarneqarpoq. Naalackersuisut kommunini atualernissaq sioqqullugu aaqjissuussinernut sanaartugassatut pilersaarutit aningaasartuutit 50 %-ii angullugit tapersorsorpaat.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Pilersaarutaagaluarpoq immikkoortumi pilersaarut illutatigut avatangiisit nalilersorneqarnerannik imaqartoq, kiisalu sanaartugassartaqarsinnaasoq 2014-imi suliarineqassasoq.

Kontomi pingaarnermi 84.40.17 Meeqqanik inuusuttunillu paaqqinnittarfiit (Sanaartugassanut aningaasaliissutit) 2014-imi ukiunilu aggersuni aningaasanut inatsimmi 10 mio. kr.-inik immikkoortitsisoqarpoq, immikkut ulluunerani paaqqinnittarfeqarnermi annertusaanissaq nunaqarfinnut illoqarfinnullu minnernut sammititaq siunertaralugu.

Naammassiat

Immikkoortumut pilersaarusiornermut tunngatillugu suleqatigiissitaq 2014-imi pilersinneqarpoq. Immikkoortumut pilersaarusiornissaq 2015-imut kinguartinneqarpoq, 2014-imi qinersisitsisoqarnera pissutigalugu.

⁸ 2013-imi kisitsisit atualerneq sioqqullugu suliffinni sulisuusut pillugit paasissutissat kukkuneqarput. Taannalu pissutigalugu aallaavik aalajangiunneqarsinnaangilaq. Taamaattumik aallaavik 2014-ip nalinganut inissinneqarpoq.

Aningaasat immikkoortitat 2015-imi aningaasartuutissanut missingersuusianut nuunneqarput, taamaasillunilu annertusaanissamut naammattunik aningaasassaqaarsinnaanermut periarfissat annertusillutik.

3.3.1.2 Ilinniartitaaneq piginnaanngorsaanerlu

Perorsaanermik Ilinniarfik 2014-imi aningaasanut inatsisikkut aningaasaliiffigineqarpoq perorsaanermut ilinniartitaanerit ungasissumiit ilinniartitsinikkut pikkorissaanertigullu ineriartortinneqarnissaannut atugassanik. Suliniutikkut tassuuna meeqqat atuarfiat sioqqullugu paaqqinniffinni sulisuusut ilinniarsimassusaasa annertusarneqarnissaat tapersorsorneqarpoq, immikkut nunaqarfiit qitiutillugit.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Perorsaanermut ilinniartitaaneq siammasissumik ingerlanneqartussap ineriartortinneqarnera aallartinnaasalu 2014-imut pilersaarutaasimagaluarpoq. Ilinniagaqartartut amerlanerulersinnaaqqulligit Perorsaanermut Ilinniarfimi Ilulissaniittumi init ilinniartitsiviit nutaat kollegiallu amerlanerusut aningaasaliiffigineqarput.

Naammassiat

2014-imi Perorsaanermik Ilinniarfik ulluunerani neqeroorutiniq suliaqartunut ilinniartitaaneq ungasissumiit pikkorissarnernut aallartinneqarpoq. Ilinniartitaaneq sulisussanut ilinniagaqanngitsunut ulluunerani neqeroorutini sulisuusunut saaffiginnittuvoq, imaluunniit allanut siunissami paaqqinnittarfissani sulisuulerumaartunut. Ilinniartitaanermik aaqqissuussineq moduli siulleq Qaasuitsup Kommuniani ingerlanneqarpoq, Qaanaamiit, Upernavimmiit aamma Saattuniit peqataaffigineqartumik. Ungasissumiit ilinniartitsinermik aaqqissuussineq kommunini arlaqartuni, illoqarfinni nunaqarfinnilu 2015-imi ingerlaqqissaq. Ilinniartitaaneq takissuseqarluni pitsaassuseqarpoq lsumaginninnermi ikiortinngorniarlu ilinniakkamut isissutaasinnaalluni.

Aningaasaliissutit ilinniarfiup illutaanik nutaanik sanaartornermut kiisalu kollegiani inissanik amerlanerusunik Ilulissani sanaartornissamut atugassiissutaasut katinneqarlutik Perorsaanermut Ilinniarfiup nutaartassaanut atorineqarput. Aningaasaliissutit katinneqarnerisigut Perorsaanermi Ilinniarfik ilinniakkanik tamakkiisumik ingerlatsiffiusinnaalerpoq, taamaattumillu init ilinniartitaanernut atorineqartut annertusisariaqalerlutik. Init ilinniartitaanermi atorineqartussat tulleriarinermi siulliunneqarput, ilinniartunut inissat pisortat inissiaataanni kiisalu namminersortunit attartornikkut periarfissaqarmata, atuarfissanik attartorsinnaanerli ajornarnerulluni. Inini ilinniarfiusussanik pilersaarusionerq 2014-imi aallartinneqarpoq, ilinniarfissallu naammassillutik 2016-imi atulernissaat naatsorsuutigineqarluni.

Aningaasaliissutinik atuinissamut tulleriarinerit allanngortinneqarneri kingunerisaanik kollegialiornissat kinguartinneqarput.

3.3.2 Meeqqat atuarfiat

Ilinniartitaanerit iluanni meeqqat atuarfiat suliniuteqarfiit pingaarnersaraat. Meeqqat atuarfiat tassaavoq toqqavik, ilinniartitaanerit tamarmik tunngavigisaat. Taamaattumillu inuusuttuaqqat meeqqat atuarfianniit anigaangamik piginnaanerit pisariaqartut pigisariaqarpaat, ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqarnissaminni.

Unammilligassatta annertuut ilaat tassaavoq ajornakusoormat nunatsinni atuarfinnut tamanut ilinniarsimasunik ilinniartitsisunik pissarsiniartarneq. Minnerunngitsumik nunaqarfiit immikkuullarissumi imaaliinnarlu tikinneqartanngitsumi inissisimasarnerat sulisussarsiortarnermi sulisunillu uninngatitsiniartarnermi unammilligassaavoq. 2013-imi nunaqarfinni ilinniartitsisut 50 %-iinnaat ilinniarsimasuupput. Ilinniartitsisutut ilinniarsimasut illoqarfinni anginerusunik suliffisarissaarput, taamaattumillu nunaqarfinnut qinnuteqartarnatik. Tamannalu tunngavigalugu nunaqarfinni ilinniarsimanningsunik ilinniartitsisussanik pissarsiortarneq nalinginnaasuvoq. Taamaattumillu periarfissanik allanik ineriartortitsinissamillu misissuisariaqarpugut, atuartitsineq pitsaanerpaamik ingerlassinnaajumallugu. Qitiutillugu meeqqat atuarfiani pitsaasumik atuartitsineq, tassuunalu atuartut ilinniakkanut ingerlaqqiffiusunut ingerlaqqittartut amerlanerulersillugit.

Tabelini uani ataaniittuni allaaviit, naammassiat aamma anguniakkat meeqqat atuarfiat sioqqullugu ingerlatsinerme takutinneqarput.

Tabeli 7: Ilinniartitsisut ilinniarsimasut meeqqat atuarfianni amerlassusaat

	2013	Naammassisaq 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Meeqqat atuarfiat katillugu	80.3 %	81.0 %	84 %	87 %
Qaasuitsup Kommunia	76.3 %	75.3 %		
Qeqqata Kommunia	78.1 %	82.7 %		
Kommuneqarfik Sermersooq	86.8 %	90.4 %		
Kommune Kujalleq	74.8 %	71.0 %		

Tabeli 8: 7. klassimi misilitsinnermi naammassinerup annertussusia

	2013	Naammassisaq 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Meeqqat atuarfiat katillugu	56.25	56.00	58.25	63.00
Qaasuitsup Kommunia	58.25	55.50		
Qeqqata Kommunia	54.25	58.75		
Kommuneqarfik Sermersooq	59.00	59.25		
Kommune Kujalleq	53.25	49.75		

Tabeli 9: Meeqqat atuarfianni naammassisut, ukiup ataatsip iluani ilinniakkamik aallartitsisut

	2013	Naammassisaq 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Meeqqat atuarfiat katillugu	35.6 %	38.4 %	42 %	48 %
Qaasuitsup Kommunia	32.3 %	36.4 %		
Qeqqata Kommunia	38.8 %	42.0 %		
Kommuneqarfik Sermersooq	34.8 %	38.8 %		
Kommune Kujalleq	43.5 %	37.9 %		

Ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik sulisoqarnerup annertunerulernissaanik anguniagaq angusinnaajumallugu, pitsaassuseq qaffasinnerulersinniarlugu kiisalu inuusuttut ilinniagaannut ingerlaqqittartut amerlanerulersinniarlugit 2014-imut suliniutit makkua pilersaarusionerqaput.

3.3.2.1 Meeqqat atuarfiata arlaannaannulluunniit atanngitsunit nalilersuivigineqarnera.

Pisariaqartinneqarpoq meeqqat atuarfiata nalilersuiffigineqarnissaa atuarfiullu atuartitseriaasiata ineriartorteqqinneqarnissaa, atuartut tamaa peqataatinneqarsinnaalersillugit tamaasalu tapersorsoneqarsinnaatillugit. Tamannalu tungavigalugu 2014-imi meeqqat atuarfiat arlaannaannulluunniit atanngitsunit nalilersuiffigineqarpoq. Nalilersuinermi siunertat pingaanerit tassaapput atuartut ilikkagaqassusiat ineriartornerallu, atuartitsinermi pissarsiaat aamma meeqqat atuarfiata atuartitsinera pitsaassusia isumassuineralu.

Suliniutissat pilersaarusiaasut

2014-imut arlaannaannulluunniit atanngitsunit meeqqat atuarfiata nalilersuiffigineqarnissaa pilersaarusiugaavoq. Nalilersuinerup inerneru 2014-ip naalernerani nalunaarusiatut saqqummiunneqartussaapput. Nalunaarut tungaviussaaq meeqqat atuarfianni immikkut aqqissuussinissamut pilersaarusionermut.

Inernerit

Nalilersuineq kinguartoorpoq, nalunaarusiarlu februar 2015-imi saqqummiunneqarpoq. Nalilersuinermit nalunaarusiaq⁹ imaattunik paasinninnernik imaqarpoq:

- Ataatsimut meeqqat atuarfiat pillugu inatsisit atuuttut naammagisimaarneqarput. Taamaattoq pissusissamisuussaaq ilinniagassanut aalajangersakkat nutarterneqarnissaat, minnerunngitsumik allamiut oqaasiinik ilinniartitsinermi aamma matematikkimi. Saniatigullu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu meeqqat atuarfiannik nakkutiginninnerat inatsimmi erseqqissarneqartariaqarpoq.
- Ilinniartitsisut ikittuinnaat inatsimmi siunnersuisut naapertorlugit atuartitsisarput. Atuartitaaneq qaqutigunnaq aaqquissuussaasarpoq atuartut tunngavigisaat pisariaqartitsinerallu tunngavigalugit,
- Inatsisini aalajangersagaasut nalilersueriaatsit periaatsillu sulii amigartorujussuupput.
- Ilinniartitsisut ilaasa (40 %-it missaat) pilersaarusiornermut nalilersuisarnermullu sakkussat nutaat atulersimavaat, tamatumani aamma – ilinniagassatut anguniakkat, iliuusissatut pilersaarusiortarneq, killiffimmi misilitsittarneq il.il. atuartitsinermilu ilaasutut atulerlugit. Atuartitsinermik ingerlaavartumik nalilersuisarneq, inatsisit piumasarisaat, nalinginnaasutut atorneqanngilluinnarpoq. Aamma nalilernerqarpoq ilinniartitsisut pingajorarterutaasa missaasa aaqquissuussamik nalilersuisarneq atunngikkaat.
- Ilinniartitsisut amerlangaatsiartut pissutsit assigiinngisitaartut tikkuartorpaat, atuartitsiniarnermut ajornartorsiutaasartut. Uani pissutsit nalunaarsorneqarput: Atuartut tulluanngitsumik akuersaanngitsumillu pissuseqartarnerat, piumassuseqannginnerat, fagitigut appassisumi kivikkuminaatsumik inissisimanerat, isumassugaanikkut ajornartorsiuteqartarnerat atuarfimmu nassarneqartartunik
- Ilinniartitsisut suleqatigiinniarnert sumiiffinni amerlasuuni unammillernartuuvoq.
- Nalunaaquttap akunneri atuartitsivissat taamaatiinnakkat ilinniartitsisup peqannginneranik pissuteqartut sulii annertungaatsiartumik ajornartorsiutaapput.
- Atuarfiit pisortaasa aamma perorsaanikkut pisortaasa akornanni suleqatigiinneq nukittorsagassaavoq.

⁹ <http://www.eva.dk/projekter/2014/evaluering-af-folkeskolen-i-gronland>

- Atuarfeqarnermut ingerlatsiviit perorsaaniikkut anguniakkanillu tunngavilimmik sulinerat amigaateqarpoq nukittorsagassaallunilu.
- Angajoqqaat meeqqami atuartitaanerannut soqutiginnissusiat ataatsimut isigalugu ajorluartumik appaseqaaq.
- Angajoqqaat soqutiginnillutik sassartartut suli atuarfiup neqeroorutaanut assut isorinnipput.

Meeqqat atuarfinni suliniutissat nutaat ilinniartitaaneremut Pilersaarut II-p nutarterneqarnerani ilanngunneqarumaarput.

3.3.3 Inuusuttut siunnerfiusut

Inuusuttut siunnerfiusut tassaavoq taaguutaasoq inuusuttuaqqanut 16-it aamma 18-it akornanni ukiulinnut, ilinniartitaanerup avataaniittunut. Taakkua inuusuttunut ilinniagassami imaluunniit efterskolemi meeqqat atuafiata kingorna aallartissimangillat. Pingaaruteqarpoq inuusuttut sapinngisamik piaartumik piginnaasaqarfiulersussami ilinniagaqalartarnissaat. Aallartinniarnernanni piffissaq sivitsoriartortillugu aarlerinarnerulertarpoq aallartinngitsuinnissaat. Inuusuttut amerlasuut meeqqat atuarfianniit naammattunik piginnaaneqanngillat ilinniakkamik aallartitsinissamut. Taamaattumik eqqumaffigineqassaaq inuusuttut piginaangorsarneqarnissaat, inuusuttut ilinniartitaanerit avataaniilersartut ikinnerulersinniarlugit.

Aallaavik, 2014-imi naammassiat aamma siunissamut anguniagassat inuusuttut siunnerfiusut amerlassusiannut Tabelimi 10-mi takutinneqarput.

Tabeli 10: Inuusuttut siunnerfiusut (inuusuttut 16-it 18-illu akornanni ukiullit ilinniartitaanerit avataaniittut)

	2013	Naammassiat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Inuusuttut siunnerfiusut 16-18 -inik ukiullit	61.6 %	63.5 %	57 %	40 %

Inuusuttut ilinniartitaanerit avataaniittut ikinnerulersinniarlugit 2014-imi suliniutissat makkua pilersaarusiorneqarput.

3.3.3.1 Inuusuttut siunnerfiusut qulaajaaffigineqarnerat

Inuusuttut ilinniagaqartut amerlanerulersinniarlugit, pingaaruteqarpoq taakkua qanoq katitsigaanerat qulaajassallugu. Ullumikkut killeqartunik ilisimasaqartoqarpoq, inuusuttut siunnerfiusut pillugit, soq taamatut inissisimalertarnersut, qanorlu ittunik pisariaqartitsisuunersut. Taamaattumillu siunertaavoq

qulaajarnissaq siunissami siunnerfilikkanik inuusuttunut uani siunnerfiusumi inissisimalersimasunut aamma taamatut inissittoorsinnaasunut suliniuteqarsinnaajumalluni. Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfiup inuusuttunut pineqartunut tunngasumik qarasaasiakkut katersuiffissaq – ungedatabase – ataqatigiissarlugu ineriartortissavaa.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Inuusuttunut database 2014-imi aallartinneqartussaavoq, 2015-imilu naammassinissaa naatsorsuutigineqarluni.

Naammassisat

Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissat suliamut attuumassuteqartut katersorsimavai, atortorissaarummillu database-mik ineriartortitsineq aallartissimallugu.

3.3.3.2 Højskolini aamma efterskolini atuartarneq

Suliniutikkut isumannaarneqassaaq inuusuttut meeqqat atuarfiata kingorna oqaatsinik atuinikkut ajornartorsiuteqartut, imaluunniit piginnaasassatigut amigaateqartut ilinniakkamik ingerlatitseqqissinnaajumallutik, amigaatigisaminnik Danmark-imi højskolimi imaluunniit efterskolemi piginnaangorsartarnissaat. Efterskolinut tunngatillugu taakkunani aallunneqartarput atuartut meeqqat atuarfianni naammassinngitsoorsimasaat, højskolinilu atuarneq atorineqartarluni atuartunut piginnaasanik ineriartortitsisussanut, kingornatigut ilinniartitaanerni tiguneqarsinnaangorumallutik, assersuutigalugu oqaatitsigut piginnaasat.

Suliniutissat pilersaarutaasut

2014-imi Naalakkersuisut kommuninut immikkut ittumik aningaasaliissuteqarput, suliniutit piviusunngortinneqarnissaannut akisussaasuusunut. Tamatumalu kingorna kommunit nalunaarutigisussaavaat atuartut aningaasaliissutinik agguavigineqarsimasut.

Naammassisat

2014-imi immikkut ittumik aningaasaliissutut kinguneqarput atuartut 27-it efterskolini aamma højskolini periarfissinneqarnerannut.

3.3.3.3 Piareersaataasunik aqqissuussineq

Suliniutip matuma siunertaraa inuusuttunut toqqaannartumik inuusuttut ilinniartitaaneranni imaluunniit efterskolini piginnaasat assersuutigalugu oqaatitsigut imaluunniit matematikkimi amigaateqarnerannik pissuteqartumik ingerlaqqissinnaangitsut piareersaataasumik aqqissuussinernik suliaqartoqarnissaa.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Nalilersuineramik suliniut 2014-imi aallartinneqartussaasimavoq, Piareersarfiit aamma Inuusuttunut Ilinniarfiit akornanni suliassat akisussaaffillu nalilersorsinnaajumallugit, inuusuttut siunnerfiusut piginnaanngorsarneqartarnerat eqqarsaatigalugu. Suliniutip 2015-ip qiteqqunnerani naanerani nalunaarummik tunniussaartoqassaaq.

Tamatumalu ilutigisaanik Piareersarfinnut ilassutitut aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarpoq, inuusuttunik piareersartitsinissamut. Suliniutip atuagarsornerunngitsumik piareersaateqarnerit aamma atuagarsornikkut annertusisamik piareersaatit inuusuttunut siunnerfiusunut sammivai. Aningaasaliissutit matussusiisussaapput inuusuttut 80-it atuagarsornerunngitsumik piareersarnerannut, qaammatinik pingasunik sivissuseqartumut, aamma inuusuttunut 50-inut atuagarsornikkuunerusoq piareersarneqartunut qaammatit qulit ingerlaneranni.

Pilersaarusiortoqarpoq misiligutaasut suliniummik Nuummi Niuernermik Ilinniarfimmi 2014-ip aasaanerani ingerlanneqartussamik, inuusuttunut immikkut aalajangersimasumik sammivilersukkani piginnaasatigut amigaateqartunut. Pilersaarutaavoq klassit marluk 15-inik ilinniartullit.

Naammassisat

Piginaanngorsaanissat qulaajarneqarnerat 2014-imi aallartinneqarpoq. Aqutsisussanik pilersitsisoqarpoq, suliniummilu sulisuussumik atorfinittisoqarluni, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmi. Naatsorsuutigineqarpoq nalunaarussiaq 2015-ip naanerani naammassissasoq.

Ilassutitut aningaasaliissutit Piareersarfinnut immikkoortinneqartut kinguneqarput atuagarsortuunngitsunut piareersaataasunik ingerlatitsisoqarneranik kommunini tamani.

Misiligutaasumik aasaanerani atuarfimmik ingerlatsinissamik suliniut 2015-imut kinguartinneqarpoq, 2014-imi ingerlatsinissamut qinnuteqartukippallaaqimmat. GUX-Nuuk aasaanerani atuarfissap pilersaarusiorneqarneranik ingerlanneqarnissaanillu akisussaaffimmik tigusivoq. Pilersaarussiaq suliareqqitaq Ilinniartitaanermut Pilersaarut II-mi allaaserineqassaaq.

3.3.4 Gymnasia

Ilinniarnertuunngorniarnermik ilinniartitaaneq fagitigut qaffasissumi inissisimasussaavoq, ilinniagaqartullu piareersartussaallugit ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqalernissaannut, kisiannili aamma pingaartuuvoq assigiinngissitaartuunerup inissaqarnissaa. Tamannalu ilaatigut isumaqarpoq eqqumaffigineqassammata ilinniagaqartut fagiminni faginiluunnit arlalinni unammilligassaqartut, aammalu ilinniartunut

tapersersuisoqarlunilu ilitsersuisoqarsinnaassasoq, tarnikkut imaluunniit isumassuinikkut ajornartorsuiteqartunik. Anguniagaavoq ilinniagaqartut suli amerlanerusut gymnasiami ilinniarnerminnik naammassinnittarnissaat ingerlaqqiffiusumillu ilinniagaqalartarnisaat.

Tabelimi ataaniittumi allaaviit, naammassiat aamma anguniakkat uuttorneqartartut gymnasiami ilinniarnermi takutinneqarput.

Tabeli 11: Ilinniarnerminnik ingerlatsisut

	2013	Naammassiat 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Katillugit	1318	1306	1320	1320
Arnat	812	788		
Angutit	498	518		

Tabeli 12: Naammassisut amerlassusii

	2013	Naammassiat 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Katillugit	357	404	354	365
Arnat	229	264		
Angutit	128	140		

Tabeli 13: Naammassisut procentinngorlugu

	2013	Naammassiat 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Katillugit	53.4 %	50.2 %	62 %	67 %
Arnat	51.9 %	53.0 %		
Angutit	55.7 %	45.9 %		

Tabeli 14: Soraarummeernikunit ukiut marluk iluanni ilinnialersimasut

	2013	Naammassiat 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Gymnasia	64.4 %	62.2 %	70 %	72 %

Tabeli 15: Taamaatiinnarnikunit ukiut marluk iluanni ilinnialersimasut

	2013	Naammassiat 2014	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Gymnasia	53.6 %	52.4 %		

Anguniakkat taakkua angusinnaajumallugit suliniutit tulliuuttuniittut 2014-imut pilersaarutaasimapput.

3.3.4.1 Allilerinerit, avatangiisinillu pioreersunik pitsaanerusumik iluaquteqarneq

Aasianni GU sisamanut illinilittut pilersitaavoq, kisiannili ullumikkut atualertartut amerlanerat pissutigalugu ilinniartittut arfineq marlunnik illinilittut ingerlalluni. GU ilinniarnertuunngorniarlutik ilinniartut ilinniartitaanermi suliniutit immikkut ittut aallartinneranniit 55 %-imik amerleriarsimapput. Ilinniagaqartut amerliartornerannut pissutaavoq inissat amerlanerulernikuunerat, kiisalu inuusuttut akornanni GU-mut soqutiginninnerup annertunerulersimanera, taamalu ingerlaqqiffiusumik soqutiginninnerup annertunerulersimanera. Taamaattumik ilinniartuup allilerneqarnera aallartinneqarsimavoq, taamaasillunilu naammalissalluni illernit arfineq marluk ingerlannissaannut.

Illutatigut avatangiisit NI Qaqortumi aamma GU Qaqortumi, 2012-imi kattuttuni Campus Kujalleq taaguutigilerlugu aamma taattuunnarsimapput, ilaatigut oqummik eqqugaaneq pissutigalugu. Ilinniagaqartut maanna amerlassuserisaat tunngavigalugu init atuarfiusut immikkut sammisaqarfiit aamma init atuarfiusut nalinginnaasut naammakkunnaarsimapput. Taamaattumillu ilinniartuup katinneqarnerisigut iluarsaaqqinnissaq allilerinissarlu pissanut tulleriarisimavoq, ilinniartuup ataatsimoortumut ataqatigiittumullu pisariaqartitsineq nutaaq naapigiarniarlugu, kattunnerullu iluaqutissartaasa aammaannissaat aqutissiuunniarlugu.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Aasianni ilinniartunut inissiat – kollegiat aamma gymnasiap ilinniartuup allilerneqassaaq iluarsaanneqarlunilu. Allilerineq 2015-ip naalernerani naammassisussatut naatsorsuutaavoq. Illoqarfimmi inissianik attartukkanik atuneq qaangerniarlugu kollegianik nutaanik marlunnik sanasoqassaaq ilinniartunit 100 - inigineqarsinnaasumik.

Qaqortumi ilinniartuup iluarsarneqarnera aamma allilerineq 2014-imi aallartinneqartussaavoq, 2016-imilu naammassisussatut naatsorsuussaalluni.

Naammassisat

Aasianni GU-p allineqarnera aamma Campus Kujallerimi suliat pilersaarutaasut naapertorlugu ingerlapput, Aasiannilu ilinniagaqartut kollegianut nutaanut januarimi aamma aggustimi 2014 iserterput.

3.3.4.2 Ilinniarnertuunngorniarnissamut piareersaataasumik pikkorissartitsisarnerit ataavartunngortinneqarneri (inersimasunut)

Ilinniarnertuunngorniarnissamut piareersaataasumik inersimasunut pikkorissartitsisarnerit Nuummi GU-mi misiligutitut 2005-imiilli aamma Aasianni GU-mi 2008-miilli ingerlanneqarput. Siunnerfiusut tassaapput inersimasut 23-it sinnerlugit ukioqartut minnerpaamik ukiuni pingasuni suliffeqarsimasut, ingerlaqqiffiusumik ilinniakkamik aallartitserusuttut, kisiannili ilinniarsimassutsimikkut amigaateqartut. Misiligutitut ingerlatsinermit misilittakkat tunngavigalugit nassuerutigineqarpoq pikkorissartitsisarnerit ingerlaqqittariaqartut fagitigut aamma perorsaanikkut pitsaaneruseqarsimasut aqqissuussaallutik. Pikkorissaasarnermik aqqissuuseqqinneq naatsorsuutigineqarpoq kinguneqassasoq pikkorissartuni maannamit amerlanerusut naammassinerminni ilinniagaqarnissamut piareersimasalernissaannik, taamalu tunngavissaqalersimasarlutik sukkasuumik ilinniakkami ingerlaqqinnissaminnut.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Pilersaarutaavoq pikkorissartitsisarnerup ataavartunngortinneqarnissaa 2014-imi ingerlaqqittumik, nalunaarullu nutaaq 2014-ip naanerani saqqummiunneqartussaalluni. Taamaasillunilu pikkorissartarneq marsimi 2015 qinnuteqarfissamut neqeroorutigineqarluni, ilinniartut januari qaammat 2016-imi aallartissinnaanngorlugit.

Naammassisat

Aalajangiunneqarpoq pikkorissarnerup sivilissusia aqqissuunneqassasoq ukiup aappaa qeqqaniit ukiumut ataatsimut, ilinniagaqartut ingerlalluarnerusinnaaqqullugit. Tamannalu tunngavigalugu pikkorissartarneq pisortatigoortunngortinnissaanut suliat 2015-imi ingerlaqqipput. Naatsorsuutigineqarpoq ilinniagaqartut ukiumi atuarfiusumi 2016/2017-imi aallartissinnaassasut.

3.3.4.3 Ilinniarnertuunngorniartarnermik iluarsaaqqinneq

Ilinniarnertuunngorniartarnermik iluarsaaqqinneq 2012-imeersoq ilisaritsivoq ilinniakkamik nutaamik, tassanilu inuup ilivitsup ineriartornera qitiutinneqarpoq, taamalu ilinniagaqartut pitsaanerpaamik periarfissillugit fagitigut aamma inuttut ineriartornissamut. Ilinniarnertuunngorniarluni ilinniartitaanerup nutaap atortuulersikkiartornera ilutigalugu siunertaavoq inuusuttut amerlanerit, - taamalu aamma ilinniartut suli inuusunnerusut, meeqqat atuarfianniit toqqaannartumik aallartitalernissaat. Iluarsaaqqinnerup siunertaraa inuusuttut amerlanerusut kajungilersinneqarnissaat, inissaqartinnissaat aamma nukittuumik fagitigut ineriartorfiusumi aalajaatsumik peqataatinnissaat, taamalu ukiut pingasut qaangiunneranni ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqarnissamut piareersimallutillu piumassuseqalersinnissaat. Tamatumalu saniatigut iluarsaaqqinnermi suliniutit pingaarnerit 20-iupput, suliniuteqarfissanut pingasunut

katersorneqarsinnaasut. Suliniuteqarfissallu taakkua pingasut tassaapput perorsaaneq, fagitigut piginnaasaqarneq aamma siunnersuineq.

2013-imiilli ingerlaavartumik atortuulersitsiartuaarneq avataaniit nalilersorneqartarlunilu aaqqissuusseqqinnerup sunniutai isiginiarneqarput. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup ilinniarnertuunngorniarfinit tamanut immikkoortillugu nalilersuinermit nalunaarusiat saqqummiuttarpai. Nalilersuinerlu aamma ilassutitut ilinniarnertuunngorniarfinit namminernit atorineqartarpoq atortuulersitsiartuaarnerup ukiunut aggersunut pilersaarusioneranut.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Aaqqissuusseqqinnerup atortuulersikkiartuaarnerani 2014-imi suliniutit imaattut pilersaarutigineqarput:

Pikkorissaanerit ilinniartitsinerlu:

- Ilinniartitsisut ilinniaqqinnerat fagini ukunani: Ilinniarnermi periusissat, ilisimatusaatit, fagi kulturileriffik kiisalu ilinniartitsisunut nutaanut perorsaanermik pikkorissarneq
- Ilinniagaqartunut siunnersortit ilinniaqqinnerat
- Kalaallisut fagimi ilinniagartuutut qaffasinnerusumik ilinniarneq aamma kalaallisut master-itut ilinniarneq
- Pisortanut tulliinullu pisortatut pikkorissarneq

Nalunaarut:

- Ilinniagassanut tunngasumik nalunaarut – fagini tamani allanguutit naleqqussaanerillu

Atuartitsinermit atortussat:

- Kulturilerinermit tunngaviumik ilinniut
- Kalaallisut ilitsersuut qoppersagaq / qallunaatut matimatikkerneq
- Ilisimatusaatit ilinniartitsissutigineqanissaat, fagi teknikki aamma suliffeqarfiit aningaasarsionerat

Naammassisat

Siuliani suliniutit tamarmik 2014-imi naammassineqarput.

3.3.5 Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit ineriartortinneqassapput inuussutissarsiornermi pisariaqartitsinermut naapertuuttumik, taamaasilluni inuusuttut piginnaasaat aamma suliffeqarnermi pisariaqartitsineq imminnut ataqatigiissinnaaqullugit. Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneq siulersuisut ilinniakkat naleqquttuuneri isumannaassavaat, ilanngullugulu eqqanaassallugu suliffeqarnermi iliniarsimasunik pisariaqartitsinermut naapertuuttumik ilinniartitaanerit aqqissuunneqarnissaat. Tamanna minnerunngitsumik ukiuni aggersuni atuuppoq inuussutissarsiutinut nutaanut tunngatillugu, naatsorsuutigineqarmat aatsitassarsiornermut atatillugu suliffissanik amerlasuunik pilersitsisoqarnissaa.

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut annertuumik pingaaruteqarpoq aningaasarsiornikkut ataatsimut isigalugu qanoq inissisimasoqarnera, ilinniartut ilinniartimmi atuarnep aamma suliffeqarfimmi sungiusaammik suliffeqarnerup akornanni iliniarnermik ingerlatsisarmata. Taamaattumik annertuumik pingaaruteqarpoq isumannaassallugu ilinniagaqartut ilinniakkamik aallartitsisinnaallutillu naammassinnissinnaanissaat, aamma aningaasarsiornikkut annikitsuinnarmik ingerlatsiffiup nalaani. Tamannalu pissutigalugu sungiusaammik suliffissat assut eqqumaffigineqarput.

Ataani tabelimi aallaaviit, naammassisat aamma anguniakkat inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerni uuttuutini ersersinneqarput.

Tabeli 16: Sungiusaammik suliffissat amerlassusii

	2013	Naammas- sisut 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Siungiusaammik suliffissat amerlassusii	833	807	930	960

Tabeli 17: Ilinniagaqartut

	2013	Naammas- sisut 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit	1340	1310	1340	1340

Tabeli 18: Naammassisut

	2013	Naammas- sisut 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit	402	419	407	480

Tabeli 19: Naammassisut procentinngorlugu

	2013	Naammas- sisut 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit	47.7 %	48.0 %	50 %	55 %
--	--------	--------	------	------

Tabeli 20: Taamaatiinnarnikunit ukiut marluk qaangiunneranni ilinniakkamik aallartitsisut

	2013	Naammas-sisut 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
	30.8 %	28.8 %		

Anguniakka taakkua angusinnaajumallugit 2014-imut suliniutit imaattut pilersaarutaapput.

3.3.5.1 Sungiusaammik suliffissat amerlanerusut

Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit ullumikkut misigisarpaat qinnuteqartut amerlasuut piginnaaneqartullu ilinniartitaanerni tiguneqartartut ilinniakkamik aallartitsinngitsoortartut sungiusaammik suliffissaqannginneq pissutigalugu. Unammilligassarlu taanna ingammik ersarissisarpoq aningaasarsiornikkut appassisumik ingerlatsiffiusuni ukiuni, soorlu ukiuni makkunani, suliffeqarfinnut ilinniartussanik tigusiniarneq ajornarnerusarmat. Qulequttap matuma ataaniittut Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit ataatsimoorussamik siunnersuisoqatigiivisa ukiumoortumik ataatsimeeqatigiinneranni oqaluuserineqarput.

Sungiusaammik suliffeqarnissanut isumaqatigiissutit sivikinnerusut

Kalaallit Inuussutissarsiortut suliffeqarfinnik mikisunik akunnattunillu ingerlatsisuusut ajornartorsiuutigisinnaavaat ukiunut arlalinnut sungiusaammik suliffissamik qularnaveequsiinissaq, tamatumalu kingunerisarpaq suliffeqarfiit ilaasa ilinniartoqarnissartik pinngitsuinnartarmassuk. Ullumikkut inatsisini periarfissaqarpoq sungiusaammik suliffissamik avitseqatigiinnissaq, suliffeqarfiit arlaqartut lærlingip ataatsip sungiusaammik sulinissaanik isumaginnittussanngorlugit. Sungiusaammik suliffeqarnissamut isumaqatigiissutit piffissami sivikinnerusumi atuussinnaasut suliffeqarfinnut periarfissaqartitsippot sungiusaammik suliffeqartitsinissamut. Kisianni taamatut aaqqissuussinerni piumasaqaataavoq lærlingip piffissami sungiusaammik suliffissaqarfiunngitsuni ilinniartimmi sungiusaammik sulisinnaanissaa. Naalakkersuisut maanna pilersaarusiortuut ilinniartimmi sungiusaammik suliffissanut periarfissat annertusiniarlugit, minnerunngitsumik assessornermi ilinniagalinnut. Inissiat amerliniarneqarput ingerlatani Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni, periarfissaallunili aamma attartortoqarsinnaanera.

Suliniutissat pilersaarutaasut

Sungiusaammik suliffissanik pilersitsiniarnermi periarfissat assigiinngitsut aamma ilinniartimmi sungiusaammik sulisinnaaneq akulerullugit atorniarlugit pilersaarutaasimavoq suleqatigiissitamik 2014-imi

pilersitsinissaq. Suleqatigiissitaq inuussutissarsiutinut ilinniartinniit, sulisitsisut kattuffiiniit, sulisut kattuffiiniit kiisalu ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmiit peqataaffigineqartussaavoq. Suleqatigiissitap suliassaraa sungiusaammik suliffissaqartitsinermi pissutsit nalilersornissaat, kiisalu sulinissamut pilersaarummik suliaqassalluni ataqatigiissaarinissaq aamma piffissani sivikinnerusuni sungiusaammik suliffeqartitsisarnissaq, ilinniartinniit sungiusaammik sulisarnissaq aamma tungaviumik ingerlatsineq¹⁰. Suliassanut nalunaarsuiffik 2015-ip aallartilaarnerani inaarsarneqartussaavoq.

Naammassisat

Suliutissatut pilersaarut saqqummiuneqarpoq Inuussutissarsiutinut ilinniartinniit Ataatsimoorussamik Siunnersuisoqatigiivisa ukiumoortumik november 2014-imi ataatsimiinneranni, suleqatigiissitassanillu toqqaasoqarluni.

Tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussineq

Sungiusaammik suliffissanik amerlanerusunik pissarsiniarnermi Naalackersuisut kissaatigaat periarfissat misissorniarlugit Namminersorlutik Oqartussat pisiniartarnerat sanaartornerallu aqqutigalugit qiimmasaasoqarsinnaanersoq, suliffeqarfiit pisortanik sullitaqartut, sungiusaammik suliffissanik pilersitsisussanngorlugit. Suliariumannittussarsiuussisarnermut tungasumik inatsit maanna aalajangersagartaqareerpoq, sungiusaammik suliffissanik amerlanerusunik isumannaarisinnaanermut. Kisiannili maannamut suli ileqqussaasunik aaqquussisoqarsimangilaq aalajangersakkat taakkua qanoq atortinneqarnissaat eqqarsaatigalugu. Taamaattumillu ilutsimik suliaqartoqaqqaartariaqarpoq, sungiusaammik suliffissat qanoq "oqimaassusilerneqartassanersut" suliassanik tunniussinissami, taavalu eqqortitsisoqanngippat qanoq "pineqaatissiisoqartassanersoq" eqqarsaatigalugu.

Suliniutissatut pilersaarutit

Oqaloqatigiinnermik aallartitsisoqarnikuvoq ilinniartitaanermik, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermik ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup aamma Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup akornanni. Ilutsimik 2015-imi ilisarititsisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naammassisat

Suliat unipput akisussaalluni sulisuusoq atorfirmiit soraarmat. Suliat 2015-imi aallarteqqinneqassapput.

Danmark-imi sungiusaammik suliffissat

Annertusisamik aallunneqalissaaq Danmark-imi sungiusaammik suliffissanik atuisinnaaneq, tamatumani aamma inuusuttunik inuussutissarsiutini ilinniartitaanerni aallartinnissamik kissaateqartunik siunnersuineq,

¹⁰ ilinniartitaanermut Pilersaarut II naapertorlugu sakkussat allaaserineqarnerat

kiisalu danskit suliffeqarfiinut paasissutissiineq, inuusuttunik suleqateqalersinnaanerit tiguisinnaanerallu eqqarsaatigalugu. Kalaallit Illuutaat suliami tassani attaveqaataassapput.

Suliniutissatut pilersaarutit aamma naammassiat

Suliniutit saqqummiunneqarput Inuusutissarsiornermi ilinniarfiit Ataatsimoorussamik Siunnersuisoqatigiivisa ukiumoortumik ataatsimiinneranni. Kalaallit Illui Aalborg-imi aamma Odense-mi danskit suliffeqarfiinut attaveqaasersoreerput.

3.3.5.2 Inuusutissarsiuutinut ilinniartitaanerni taamaatiinnartarnerup misissuiffigineqarnerat

Assut annertuumik inuusutissarsiuutinut ilinniarfinnit taamaatiinnartoqartarpoq, inuusutissarsiuutinut ilinniarfiit ilinniartuisa akornanni. Suliniummi matumani siunertaavoq taamaatiinnartarnermut pissutaasut paasinissaat aqqiissutissanillu nassaarnissaq, ilinniartut ilinniarnerminnik ingerlatsiinnarsinnaaqqullugit. Suliniullu taanna aqutigalugu immikkuullarissumik inuusutissarsiuutinut ilinniartut akornanni taamaatiinnartarnerup misissuiffigineqassaaq. Misissuinerlu ajornartorsiummut tunngatillugu nalunaarummik kinguneqassaaq. Nalunaarusiarlu tunngavigalugu taamaatiinnartarnerup annikillisinnaarnissaanut suliniutinik pilersitsisoqassaaq. Suliniut Europa-Kommission-imit aningaasalersugaavoq, teknikkikkut ikiorsiissutinut aningaasaliissutit aqutigalugit.

Suliniutissatut pilersaarutit

Pilersaarusaavoq siunnersuisoqatigiinnut isumaqatigiissuteqarnikkut misissuineq 2014-imi aallartinneqassasoq.

Naammassiat

Ingerlatseqatigiiffimmut 2014-imi isumaqatigiissuteqartoqarpoq. Misissuinerlu nalunaarusiorneqarpoq 2015-ip upernaavani naammassineqartussamik.

3.3.5.3 Inuusutissarsiuutinut ilinniartitaanerit naatsut

Suliniut taanna aqutigalugu Naalakkersuisut kissaatigaat inuusutissarsiuutinut ilinniarfinnut periarfissaalersinniarlugu inuusutissarsiuutinut ilinniakkanik naannerusunik periarfissiinissaq. Inuusutissarsiuutinut fagitigut naannerusunik ilinniagassat ukioq ataatsimiit ukiut marluk angullugit assigiinngissinnaapput. Ilinniakkallu imatut pilersaarusionneqassallutik, inuusutissarsiuutinut ilinniakkamut inaarutaasumik aqqiissuussineq kingornatigut tiguneqarsinnaasunngorlugu.

Suliniutissatut pilersaarutit

Perorsaatut ilinniartitaaneq qitiusumi ingerlanneqartussaq 2014-imi aallartittussatut pilersaarusiugaavoq. Aamma pilersaarusiugaavoq kiffartuussinermi assistentissatut ilinniartitaaneq

aallartinneqassasoq, illoqarfinni nunaqarfinnilu suliamik ilinniagaqanngitsunut suliamillu ilinniagalinnut saaffiginnittusoq.

Naammassisat

Immikkoortoq 3.3.1.2.-mi allaaserineqartut perorsaasunngorniarluni siammasissumik ilinniartitaaneq september 2014-imi aallartippoq.

Campus Kujallermi kiffartuussinnermut assistent-issatut ilinniartitaaneq 2014-imi aggusti qaammat 14-inik ilinniartoqarluni aallartippoq.

3.3.5.4

Suliniummi siunertaavoq pisortat ingerlatsiviini piginnaasanik ineriartortitsinissaq. Tamannalu anguneqassaaq maanna sulisuusut piginnaasaasa qulaajarneqarnerisigut, piginnaanngorsarsinnaajumallugit, taamaaliornikkut pisortat ingerlatsiviini pitsaanagerusunik siammasinnerusunillu aaqqiissuteqartoqartarsinnaaqullugu.

Suliniutissatut pilersaarutit

2014-mi aallartinneqartussaasimavoq misiligutitut suliniut pisortat ingerlatsiviini arlaqanngitsuni, ineriartortitsiniarluni, misileraaniarluni aamma suliniut naleqqussarniarlugu, suliniut pisortat ingerlatsiviinut tamanut siammarterneqarlersinnagu. Misiligutitut suliniummi qitiutinneqartussaavoq aningaasaqarnikkut aqutsineq, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviini, kommunini aamma ilinniarfinni.

Naammassisat

Suliassap allaaserineqarnera januarimi 2014 akuersissutigineqarpoq, konsulentinillu siunnersuisartunut isumaqatigiissuteqartoqarluni. Suliniut oktober 2014-imi aallartinneqarpoq, suliffeqarfiillu arfinillit ilaallutik (Nam. Oqartussat suliffiutaat tallimat aamma kommuninit ataaseq). Konsulentit siunnersuisoqartigiit suliffeqarfiat 2015-imi nalunaarusiortussaavoq. Nalunaarut inassuteqaatinik nutaanik imaqartussaavoq, pisortat ingerlatsiviini allaffissornikkut pitsanngorsaanissaq siunertarlugu.

3.3.6 Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit

Naalackersuisut isumaqarput pingaaruteqartoq inuusuttatta ilinniagartuutut (akademikeritut) atorfinnik qaffasissunik suliffeqarnermi tiguisinnaanngornissaat. Taamaattumik Naalackersuisut kissaatigaat suliffinnut aalajangersimasunut bachelorinngorniarluni ilinniartitaaneq annertusineqassasoq, kiisalu

aaqqissuussaasumik ARTEK-imi ilutsit atorneqartut ilinniakkanik arlaqartunik ilaneqassasut.¹¹ Tamatumalu ilutigisaanik inuusuttatta maluginiassavaat nunani allani ilinniagaqarnissamut periarfissat.

Ataani tabelimi aallaaviit, naammassisat aamma anguniakkat inuusutissarsiutinut ilinniartitaanerni uuttuutini ersersinneqarput

Tabeli 21: Ilinniakkamik ingerlatsisut

	2013	Naammassisat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Ingerl. naatsut	130	171	130	130
Bachelorit	922	989	922	922
Kandidatit	123	134	123	123
Total	1,175	1,294	1,175	1,175

Tabeli 22: Naammassisut

	2013	Naammassisat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Ingerl. naatsut	24	26	48	54
Bachelorit	148	146	155	173
Kandidatit	29	24	32	38
Total	201	196	235	265

Tabeli 23: Naammassisut procentinngorlugu

	2013	Naammassisat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Ingerl. naatsut	55.4 %	51.8 %	48 %	54 %
Bachelorit	42.8 %	45.0 %	52 %	55 %
Kandidatit	68.7 %	76.6 %	80 %	82 %
Total	47.0 %	48.4 %	53 %	57 %

Tabeli 24: Taamaatiinnarnikunit ukiut marluk qaangiunneranni aallarteqqittut

	2013	Naammassisat 2014	Anguniakkat 2017	Anguniakkat 2020
Ingerlaqqiffiusumik ilinniakkat	49.2 %	56.2 %		

Anguniakkat taakkua angusinnaajumallugit 2014-imut pilersaarutit imaattut pigineqarput.

¹¹ Iluseq ARTEK-mi atorneqartoq tassaavoq suleqatigiinneq kalaallit ilinniartitaanermut ingerlatsiviisa aamma nunani allani ilinniarnemik ingerlatsiviit akornanni, ilinniakkanik ilaatigut Kalaallit Nunaanni neqeroortigineqartunik, aammali nunani allani. Ingerlatsinermut aningaasartuutit ingerlatsiviit akornanni avinneqartarput.

3.3.6.1 Pinngortitaleriffimmik allilerineq,

Pinngortitaleriffimmik allilerineq, pinngortitamik ilisimatusarnermut ilinniartitaanernik allartitsinissamut inissaqartitsilissaaq, ilutigisaanillu Kalaallit Nunaanni qitiusumik peqqissutsimut ilisimatusarnermut inissaqartitsilissalluni. Allilerineq aamma killiliussat akimorlugit ilisimatusarnissamut periarfissaqartitsilissaaq inuiaqatigiilerinermi, avatangiisini aamma peqqissutsimi, kiisalu piujuaannartitsinermik tunngavilimmik pinngortitami pisuussutinik atuinermut tunngatillugu siunnersuineranut.

Suliniutissatut pilersaarutit

Pinngortitaleriffik 2014-imi pilersaarusiortoq aningaasaateqarfinnut qinnuteqarnissamik, pinngortitamik ilisimatusarnermut ilinniartitaanernut illuutissamik aamma Peqqissutsimut qitiusumik ilisimatusarnermik ingerlatsineranut inissaqartitsisussamik sananissamut.

Naammassisat

Pinngortitaleriffiup isumannaarsimavaa aningaasaateqarfinnit namminersortunit aningaasalersuinissaq 1.500 m² –inik annertussusilimmik ilinniarfissamik sanatitsinissamut, Pinngortitamik ilisimatusarnermut ilinniartitaanernut kiisalu Kalaallit Nunaanni peqqissutsimut ilisimatusarnermi qitiusussamut atorpeqartussamik. Suliniut 2015-imi suliariumannittussarsiuunneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Allilerinerlu 2017-imi naammassisussatut naatsorsuunneqarluni. Pinngortitaleriffik Aarhus Universitet aamma University of Manitoba suleqatigalugit pikkorissartitsinernik ilinniagartuunut neqeroorutigisimavai. Pikkorissarnerit ECTS-point-inik pissarsissutaassapput semesterimut ilivitsumut, pinngortitamillu ilisimatusarnermik ilinniagaalersussamut siulequtaalluni, ARTEK-mi iluseq atorpeqartoq tunngavigalugu aaqqissuunneqartussami.

3.3.6.2 Ilisimatusarfimmi ingerlatsineq annertusisaq

Suliummi uani siunertaavoq ilisimatusarfimmi ingerlatsinerup annertusisap tapersersornissaa. Tamannalu pivoq tunuliaqataralugu peqqissaasunngorniarluni ilinniartitaanernut qinnuteqartut amerleriareernerisigut, aamma nutserisunngorniarluni ilinniartitaanerup pingaartinneqarnerulernissaanik kissaateqarneq aamma nunarsuarmit akornanni ilisimatusarfimmi ilinniartitaanikkut ineriartortitsinerup suleqatigiissutigineqarnerata annertusineqarnissaanut kissaatit tunngavigalugit.

Suliniutissatut pilersaarutit

2014-imi ilisimatusarfimmi ingerlatat annertusinissaannut aningaasalisoqarpoq. Tamatumanilu ilinniartitaanerit nutaat ukua pilersaarutaallutik:

- Nordisk master: West Nordic Studies, Governance and Sustainable Management

- Pisortani ingerlatsinermi Masteritut ilinniarneq
- Aalborg Universitet (AAU) suleqatigalugu inatsisilerinerimi semesteri
- Kalaallisut HA Niuernermik Ilinniarfik Nuuk (NI Nuuk) suleqatigalugu

Naammassissat

Nordisk master-imut ilinniakkamik aqqissuussineq: West Nordic Studies, Governance and Sustainable Management Savalimmiuni Ilisimatusarfik, Island-imi Akureyri-mi Ilisimatusarfik, Nordland-imi Ilisimatusarfik aamma maani Ilisimatusarfik suleqatigalugit. Ilinniartoqatigiit siulliit aggustimi 2015 aallartinnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Pisortat ingerlatsineranni Masteritut ilinniagassaq kinguartinneqarpoq Ilisimatusarfimmi tullerriaarineq pissutigalugu. Ilinniagaq inunnut bachelor-itut ilinniagalinnut, pisortat ingerlatsiviini suliffeqartunut piginnaasatigullu qaffassaanissamik pisariaqartitsisunut saaffiginnippoq.

Inatsisilerituutut semesterimi ilinniagaqarnissamut suliniut piviusunngunngitsoorpoq, aappasaanik ilinniartoqatigiinnik minnerpaamik tallimanik inuttalinnik katersisoqarsinnaanngimmat. Suliniutit ingerlatseqqinneqassapput, Ilisimatusarfimmi inatsisilerinermut tunngasunik sulinerup annertusarneqarnissaa siunertaralugu, atuisut, soqutigisaqartut suleqatigisallu peqatigalugu tunngaviusut pisariaqartitsinerlu misissorlugit.

Kalaallisut HA-mi ilinniagassat 2014-imi naammassineqarput.

3.3.7 Killiliussat akimorlugit suliniutit

Ilinniartitaanerit iluanni suliniutit tamaasa tapersorsinnaajumallugit Naalakkersuisut pilersarusiorsimavaat suliniuteqarfiusut akimorlugit iliuusissat. Suliniutit aqqissuussaanneri immikkut aalajangersimasunut saaffiginninngillat, kisiannili ilinniartitaanerni perrasaanissamik anguniagaq ataatsimoortoq tapertalersorneqarluni. Suliniutit uuttuutitut sunniuteqassapput, assersuutigalugu naammassitut amerlassusaannut, ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanernut ingerlaqqittut kiisalu siuliini allaaserineqartuni naammassitut procentinngorlugit.

3.3.7.1 Pitsaanagerusumik – nunalu tamakkerlugu siunnersuineq

Ullumikkut inuusuttut amerlavallaaqaat ilinniakkaminnik naammassinnittanngitsut, tamatumalu allanngortinnissaanut sakkussat pingaernerpaat ilagaat eqqortumik siunnersorneqarnissaq, ilinniakkamik toqqaanermi aammali ilinniarnepup ingerlannerani. Tamatumani aamma ilaatigut tarnip pissusaanut tunngasutigut siunnersorneqarneq ilaavoq.

Suliniutissatut pilersaarutit

2014-imi ingerlatassat tulliuttuniittut pilersaarusioneqarput isumannaarumallugu ilinniagaqartut eqqortumik siunnersorneqartarnissaat:

- Nunamut tamarmut atuuttumik qitiusumik siunnersuisarfeqarneq
- Siunnersuisartussanut ilinniartussat ilassutitut hold-it
- Ilinniartitaanerni siunnersuisartutut ilinniakkap qaavatigut ingerlaqqiffik
- Meeqqat atuarianni siunnersortsimik misiligutitut aaqqissuussineq
- Nunaqarfinni ikaarsaartarnermi siunnersuisarneq
- Ornillugit siunnersuisarneq

Naammassissat

Qitiusumik siunnersuisarfik

1. januar 2014 aallartinneqarpoq nuna tamakkerlugu atuuttumik qitiusumik siunnersuisarfik, nuna tamakkerlugu tarnikkut inuttullu ilinniagaqartunut siunnersuineramik qitiusumik ingerlatsinermik ataatsimoortitsinerusooq, qitiusumik siunnersuineramik ingerlatsineq kiisalu siunnersuisussatut ilinniartitaaneq.

Qitiusumik ingerlatsivimmi neqeroorutaapput tarnikkut aamma inuttut siunnersorneqarnerit aamma ilinniarfinni ilinniagaqartunut Piareersarfinnilu ilinniartunut katsorsaanermik aaqqissuussineq.

Illoqarfinni arlaqartuni inissitsitertoqarpoq, tamatumani aamma ukunani: Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk aamma Qaqortoq. Illoqarfinni taakkunani aallaaveqarluni isumagineqarpoq innuttaasunut siunnerfiusunut angalasarnerit, illoqarfinnut nunaqarfinnullu. Naak sumiiffinni najuuttoqaleraluartoq, taamaattoq psykologit ut Ilulissani, Aasianni aamma Qaqortumi atorfinnik inuttaqanngittoqarpoq. Atorfiit taakkua 2015-imi inuttalerneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Ilinniagaqartunik siunnersuisussaqatigiit ilassutit

2013-imi qinnuteqartut amerlanerat pissutigalugu ilinniagaqartunut siunnersuisartutut ilinniakkamut utaqqisut amerlapput. Utaqqisut allassimaffiat peerniarlugu, kiisalu ilinniartunik siunnersuisartut amerlanerusut ilinniagaqartinniarlugit 2014-imi aningaasaliisoqarpoq eqikkakkamik ilinniartitsinissanut ukiup aappaa qeqqaniit ukiumut ataatsimut sivisussusilikkamut. Tamanna isumaqarpoq 2014-imi 16-inik ilinniartoqarneranik, ilinniagaqartunik siunnersuisartutut naammassisunik, qaavatigullu sulit qulit GU-mi siunnersuisartutut piginnaanngorsarneqarlutik.

Ilinniartitaaneq aamma qaavatigut ilassutinik marlunnik ilaqarpoq, tamarmik ilutsit marluk, ukiumut. 2014-imi qitiutinneqarpoq naammassinissamut siunnersuineq, aamma inuusuttut immikkut pisariaqartitsisut. 2014-imi pikkorissarnermi ilinniartut 22-t peqataapput, taakkunani 18-it naammassipput.

Ilinniagaqartunik siunnersuineri ilassutitut ilinniakkamik negeroorneq

Ilinniagaqartunik siunnersuisartut piginnaasaat ineriartorteqqinniarlugit Naalakkersuisut isumannaarsimavaat siunnersuisartut 40-60-it ukiumut sapaatip akunnerani pikkorissartarnissaat. 2014-imi ilinniartut 18-it negeroorut taanna tiguaat, 17-illu naammassillutik.

Meeqqat atuarfianni siunnersuisartunik misiligutitut sulisitsineq

Misiligummik aqqissuussisoqarpoq, kommunini tamani atuarfimmi ataatsimi ulloq naallugu siunnersuisoqarnermik. Tamanna pivog ulloq naallugu atuartunik siunnersuisoqarneq misilinniarlugu, tamatumalu kingunerisinnaasai takujumallugit. Maniitsumi atuarfik ataaseq aamma Nuummi Piareersarfik aqqissuussinermik atuipput, misilittakkallu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigineqarlutik.

Maniitsumi atuarfiup nalunaarutigaa aqqissuussineq atuartunut iluaqutaalluartoq. Atuartunik siunnersuisartoq ingerlaavartumik siunnersuineri suliaqarsimavoq, atuartullu ilinniagaqarnissamut aamma siunnersorsimallugit.

Nuummi Piareersarfiup aqqissuussineq atorsimavaa meeqqat atuarfiini arfiniliusunit tallimani siunnersuineri. Piareersarfiup atuarfinni siunnersuisartut qaammatikkaartumik ataatsimeeqatigisarsimavai kiisalu atuartut ikaarsaartussat akuttunngitsumik siunnersortarsimallugit.

Nunaqarfinni ikaarsaariarfimmi siunnersuineq

Ikaarsaariarfimmi siunnersuineq pitsaanerusoq isumagisinnaajumallugu siunnersuisartut Piareersarfimmiittut nunaqarfinnut angalasassapput inuusuttunik siunnersuiartorlutik. Piareersarfiit Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaaruteqartarput.

Piareersarfinniit siunnersortit nunaqarfiit 21-it tikeraarpat. Kommuniniit iluarisimaarinnilluni nalunaarutit tunngavigalugit aqqissuussineq 2015-imi ingerlaqqissaaq.

Ornigulluni siunnersuisarneq

Inuusuttut amerlanerusut ilinniakkamik aallartitsisarnissaat isumannaarumallugu Piareersarfinniit ornigulluni siunnersuisoqartassaaq. Siunnersuisut inuusuttut ataasiakkaat attavigisassavaat inuttut siunnersorniarlugit, iliuusissatullu pilersaarusiunniarlugit, inuusuttup ilinniagaqalernissaanik siunertaqartumik. Taamatut aaqqissuussineq siusinnerusukkut Kommune Kujallermi ingerlanneqarsimavoq, maannalu Piareersarfinnut atortuulersinniarnearluni. 2014-imi Nuummi Piareersarfiup periaaseq taanna atortuulersippaa, atuartunillu ukiuni kingullerni marlunni meeqqat atuarfinni naammassisimasunik nassaartortoqlarluni. Tamanna ornigulluni siunnersuinernik 88-inik kinguneqarsimavoq.

3.3.7.2 Ilinniartitaanerni taamaatiinnartartut ikinnerulernissaat

Taamaatiinnartarneq akiorumallugu immikkut ittumik aningaasaliissutinik akiuinnermut immikkoortitsisoqarnikuvoq. Siunertaavoq ilinniartinnut taamaatiinnartarnermut iliuuseqarniartunut tapiissuteqartarneq, taamaatiinnartartut ikinnerulersinniarlugit. Kalaallit Nunaanni ilinniartit, højskolit aamma efterskolit kiisalu Danmarkimi kalaallit illui tapiissutinik qinnuteqarsinnaapput. Aningaasaliissutit taamaatiinnartarnermik akiuinnermut ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartarput. Qinnuteqartunut suliniutit nalilerneqartarput taamaatiinnartarnerup akiorneqarneranut annertuumik pingaaruteqartut.

Suliniutissatut pilersaarutit

Aningaasaliissutit suliniutitut agguanneqareerpata, suliniutillu ingerlanneqareerpata, nalilersuinnermut nalunaarusiaq ilinniartitaanermit, Kultureqarnermit, Ilisimatusarnermit ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq.

Naammassisat

2014-imi Naalackersuisoqarfiup aningaasartuutissanut missingersuutigigai 4 mio. kr.-it, taamaatiinnartarnerup annikinnerulersinniarnanumut. Suliniutit 42-ut aningasaliiffiqineqarput, aningaasaliissutissallu affai sinniiaarlugit atorineqareerput. Nalunaarusiamik nassiussaqaarnissamut 1. februar 2015 killiliussaavoq. 2014-imi aningaasaliissutit pingaarnertut tapersersorteqartarnermit siunnersortitulli aqutissiuussisoqarnernut atorineqarput. Assersuutigalugu Nuummi GUX aningasaliiffiqineqarpoq isumaginninnermi siunnersortimik kollegiani sulisoqarnissamut. Ilinniarnertuunngorniarfinnik aaqqissuusseqqinnerup nalilersuiffiqineqarneranut nalunaarusiaq naapertorlugu suliniut peqataasimavoq ilinniagaqartut illoqarfinnit allaneersut akornanni taamaatiinnartarnerup annikinnerulerneranumut.

3.3.7.3 Nunani allani ilinniagaqarsinnaanermut paasissutissat

Sungiusaammik suliffissanik amigaateqarnek tunngavigalugu Kalaallit Nunaannilu ingerlaqqiffiusumik ilinniartissat killeqarnerat pissutigalugu pingaaruteqarpoq inuusuttut amerlanerusut eqqumaffigissagaat nunani allani ilinniarsinnaaneq. Tamatumuuna inuusuttut amerlanerusut ilinniarnermik aallartitsisinnaapput.

Ilinniartunngorumaartunut paasissutissat apeqqutinut tigussaasunut tunngasut, Danmark-imi ilinniagaqartarnermut tunngatillugu 2014-imi suliarineqartussaapput. Danmark-imi ilinniagaqarsinnaanermut tunngasumik siunnersuineq peqataassaaq ilinniartissanut tunngatillugu ilisimasaqarnerulernissamut, ilinniagaqalersussallu piareersassallugit, ilinniakkamik Danmark-imi aallartitsisinnaanermut.

Paasissutissanik ineriartortitsineq 2013-imi ukiakkut aallartinneqarpoq, Danmark-imi aamma Kalaallit Nunaanni suleqatinut naleqquttunut saaffiginnikkut.

Suliniutissatut pilersaarutit

Paasissutissat 2014-imi ineriartortinneqartussaapput.

Naammassisat

Paasissutissanik nutaanik 2014-imi suliaqartoqarpoq. Paasissutissalli pioreersut kukkunersiorneqarput suliareqqinneqarlutillu¹². Taakua saniatigut Danmark-imi ilinniartunut Kalaallit Illui siunnersuinnermik ingerlataqarput.

3.3.7.4 Ilinniagaqarnersiuteqartitsineq aamma ilinniagaqartunut inissiat pillugit aaqqissuusseqqinneq

Naalackersuisut ilinniagaqarnersiuteqarnek kollegianilu ineqarnermut akiliutit pillugit iluarsaaqqinnermik aallartitsiniarput, ilaatigut akit isertitanut nalimmassarneqarnissaat ilaalluni, ilinniagaqarnersiutinut aamma kollegiani ineqarnermut akiliummut tunngatillugu. Siunertaavoq ilinniagaqartuni aningaasaqarnikkut pissakinnerpaat kivitsivigineqarnissaat. Tamatumani nassuerutigineqarpoq inuusuttut illoqarfimmi angerlarsimaffigisaminniit ilinniagaqarfissaminnut nuukkaangamik sunngiffimminni suliffeqarnissaq ajornartorsiuutigisaraat. Ilutigisaanik Naalackersuisut kissaatigaat ilinniakkamik naammassinnikkusussuseq siuarsarneqassasoq, aammalu kollegianik pioreersunik atuineq pitsanngorsarneqassasoq, inuusuttut kollegiani najugaqartut ininik avitseqatigiissinnaanerat aamma ininik ataatsimoorussassanik.

¹² Brochure: "CHECK-IN hos De Grønlandske Huse – På uddannelse i Danmark", <http://www.sunngu.gl/media/skemaer-og-vejledninger/Check-in.pdf>

Ilinniagaqarnersiutit ataatsimoortut annikillineqassanngillat. Aningaasat tapiissuteqartarnerup allannguutaasigut sipaarneqartut ilinniagaqarnersiuteqarnerup iluani aamma kollegianut tunngasutigut atorneqassapput, tasanilu ingammik eqqumaffiqeqassallutik inuusuttut inuttut aningaasaqarnikkullu ajornartorsiortut.

Suliniutissatut pilersaarutit

Aaqqissuusseqqinneq 2014-imi aallartittussaavoq, Naalackersuisullu kingusinnerpaamik 2016-imut aningaasanut inatsimmut atatillugu ilinniagaqarnersiutinut kollegianilu ineqarnermut akiliummut iluarsaaqqinneq saqqummiunniarpaat

Naammassiat

Aaqqissuusseqqinnermik suliat 2014-imi qinersisoqarneratigut unitsinneqarnikuupput. 2015-imi suleqatigiissitamik pilersitsisoqarpoq.

3.4 Ungasinnerusumut sunniutissat

Kalaallit Nunaanni piujuaannartitsinermik tunngavilimmik ineriartortitsinermi pingaarnertut anguniagaapput¹³ inuuniarnerup qaffasinnerulernissaa aamma pitsaasuseqarnissaa kiisalu piujuaannartitsinermik assigiinngisitaartumillu aningaasarsionnikkut ingerlatsisoqarnissaa, ilinniartitaanerit pitsaanerunerisigut, piginnaasaqarnerunikkut ilisimasaqarnerunikkullu. Ilinniarsimassuseq qaffasinnerulersinniarlugu Naalackersuisut anguniarpaat peqataatitsiffiusumik aqatatiigiissumillu ilinniartitaanikkut aaqqissuussaassasugut, meeqqat atuarfiat sioqqullugu aallartittumik ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitaanerit ilanngullugit.

Naalackersuisut anguniakkat oqaasertalersorsimavaat pingaarnertut isiginiarlugu ilinniartitaaneq aalajangiisuummat pitsanngoriartortumik nioqqutissiorsinnaassutsimut, piujuaannartitsinermik tunngavilimmik aningaasarsionnikkut ineriartornermut aamma inuttut inuiattullu nammineertuunermut. Ilisimaneqarluarpoq, ilinniartitaaneq toqqaannartumik aningaasarsionnikkut ineriartornermut nioqqutissiorsinnaassutsimullu sunniuteqarmat, inunnut ataasiakkaanut aammalu inuaqatigiinnut ataatsimut. Naammassisaqarnerup annertunerulernerata saniatigut ilinniartitaaneq sulisartunut akissarsiakitsunut imaluunniit suliffissaaleqisuusunut periarfissaqartitsilissaaq qaffasinnerunik akissarsiaqalernissamut ataavartumillu suliffeqalernissamut.

Aalajangiisuuvoq nunatta aningaasarsiorsinnaassusia imaluunniit isertitaqarsinnaassusia annertusarneqartariaqarmat assigiinngiaartunngortinneqartariaqarlunilu. Taamaasiussagaanni piumasagaataavoq aatsitassarsiornermi, takornariartitsinermi aamma aalisarnermi - iliuuseqartoqarnissaa, erseqqissarneqarporlu pisariaqarluinnartoq sulisinnaasut nioqqutissiorsinnaassusiisa qaffasinnerulersinneqarnissaat, ilinniartitaanikkut. Piginnaasaqassutsikkut ilisimasatigullu qaffasissumik inissisimanerup inuussutissarsiuutini ineriartorfiusuni aallaavissat pitsaanerulersissavaat, sulisussanik ilinniarluarsimasunik pissaqarnermut tunngatillugu. Ilassutigalugulu sulisussat najugaqavissut inuussutissarsiuutini ineriartorfiusuni atorfiit inuttalersorsinnaassavaat, tamatumuunalu ilinniakkaminnik naammassisut suliffissaqartinneqassapput, nunatsinnilu naleqarnerulersitsineq annertunerulersillugu, inuussutissarsiuutinilu ineriartorfiusuni peqataaneq ineriartortillugu. Aamma tamanna tunngavigalugu ilinniartitaanerni peqataatitsineq pingaartutut tullerriiarinermi ilaavoq. Ineriartorneq peqataatitsisoq pisariaqarpoq ilinniartitaanerni peqataatitsisumi aallaaveqartissallugu, ilinniartitaanerup innuttaasut periarfissaqalersittarmagit siuariartornermut peqataallunilu pissarseqataanissamut. Ilinniarsimassutsip qaffasinnerusup aamma suli pilersitserusussuseq ineriartortitsinerlu qiimmassarsinnaavai, tamannalu

¹³ Kalaallit Nunaanni piujuaannartitsinermik tunngavilimmik 2014-2020 ineriartorneq pillugu pappialaatit tunngavigalugit

nammineq aamma suliliffissanik amerlanerusunik nioqqutissiornikkullu siuariartornermik pilersitsisinnaavoq.

Ilinniartitaaneq uuttuutit pingaarnarpaat ilagaat Naalakkersuisut ungasinnerusumut anguniagaasa sulissutigineranni. Tamannalu atuuppoq sulil amerlanerusut ilinniagaqarnissaannik suliniuteqarnermi, taamalu imminut ilaqtanullu pitsaanerusumik pilersuisinnaalernissamut, kiisalu ilinniagaqartut siunnersorneqarneranni aammalu aaqjissuusseqqinnerit atortuulersikkiartuaarneranni. Ilassutitullu sulisussat ilinniartuarsimanerisigut nunatta avataaniit sulisussanik inuussutissarsiortunut namminersortunut aammalu pisortat ingerlatsiviinut aallertariaqartarneq pisariaqartitsinerlu annikinnerulersinneqassaaq.

Ilinniartitaanerni suliniutit ungasinnerusumut sunniutissaat uuttuutitsigut makkunuuna uuttortarneqarput:

Ilinniartitaaneriit sunniutaat

Tabeli 25: Ilinniarsimassuseq: 35-inik ukiulinni inuussutissarsiutinut ilinniagallit

	2012	Naammassisaq 2013	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Inuuss. ilinniartitaaneriit	30.6 %	32.2 %	-	-
Sivikitsumik ingerlaqq. ilinniartitaaneriit	5.9 %	4.3 %		
Bachelorit	9.0 %	10.7 %		
Kandidatit aamma Ph.d.	5.3 %	6.0 %		
Total	50.7%	54.2 %	51 %	53 %

Tabeli 26: Ilinniarnermik naammassisuni ukiup ataatsip qaangiunnerani suliffeqalartartut

	2012	Naammassisat 2013	Anguniagaq 2017	Anguniagaq 2020
Inuussutissarsiutinut ilinniartitaaneriit	79.9 %	85.8 %	-	-
Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaaneriit	95.4 %	93.2 %		
Total	84.1 %	87.8 %		

Aningaasaqarnikkut sunniutaasut

Tabeli 27: Niuernermi kisitsisit oqimaaqatigiissinnerat – BNP procentinngorlugu

	2012	Naammassisat 2013
Niuernermi oqimaaqatigiissitsineq procentinngorlugu	BNP -16.1%	-13.7 %

Tabeli 28: Avammut niuernermit aalisarneq procentinngorlugu

2013	
Aalisarneq ataatsimut avammut niuernermit % -inngorlugu	89.8 %

Allaffissornermi pisinnaasat sunniutaat

Tabeli 29: Allaffissornermi sulisut ukiut tallimat sinnerlugit Kalaallit Nunaanniissimasut

2012	
Ukiut tallimat sinnerlugit najugaqarsimasut	87.2 %

**Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu
Naalakkersuisoq**

Ulloq: 25. oktober 2015

J.nr.: 01.31.11-00015

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit marlunngornermi ulloq 27. oktober 2015, nal. 10.00 ataatsimiittarfik 1-imi siunersiorneqarnissamut aggeq-qusissut.

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu siunersiorneqarnissamut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersarneqarpoq. (UKA 2015/7).

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilassutitut apeqqutai oqaaseqaataalu matumuuna nassiunneqarput. Ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaasa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit misissorneqarnerat apeqqutitut pingaarnertut tunngavigneqarpoq.

Tassunga atatillugu apeqqutit makku Naalakkersuisunit akineqarnissaat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

Immikkoortut normui taaneqartut ataatsimiititaliap 28. september apeqqutaanut normulionneqartut assigaat.

1.1. Ataatsimut takussutissiamut, 2010-2019, qupperneq 4-5

- b) *Qupperneq 4-mi – Ataatsimut takussutissiami Tapiissutit ataanni "Tapiissutit allat" nalaanni: 2015-imit 2019-imut aningaasartuutit taakku affaat sinnerlugit ikileriarput. Tamatumunnga suna pissutaava? Tassani tapiissutit suut pineqarpat aammalu qanoq/sooq taakku ikilineqarpat?*

Apeqqut:

Suna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarpat konto pingaarneq 73.94.02, Nukissiorfimmum tungasoq, 2019-imi nulinnorsinnaasoq?

3.9. Immikkoortoq 4, Attassisinnaanissamut siuarsaanissamullu pilersaarut nutaaq, qupperneq 99

- a) *Aaqqissuusseqqinnermi aqutissat, tassungalu ilanngullugu aaqqissuusseqqinnissami aqutissamut tunngavigneqartut, qulequtakkaarlugit Naalakkersuisunit qupp. 99-imi takussutissiarineqarput.*

Takussutissiami immikkoortut kingullertut taaneqarpoq "Atugarissaarnissamut ikiorsiissutinik aamma imminut pilersornerulernissamik siunissamut qularnaarinneq". Immikkoortoq taanna qaqugu aallartinneqarsinnaasutut Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpa?

Apeqqut:

Oqariartaaseq "piitsuusutut inuuneq" Naalackersuisunit taaneqarpoq. Oqariartaaseq taanna piitsuussutsimut killiliinermut sanilliunneqarsinnaava?

- c) *Unammillersinnaaassuseqarneq Naalackersuisut pitsanngortinnialersaarpaat. Unammillersinnaaassutsip pitsanngorsarnissaa anguniarlugu suliniutit aalajangersimasut qinigaaffimmi matumani aallartinneqartussatut pilersaarutigineqartut itisilerneqarnissaat kissaatigineqarpoq.*

Apeqqut:

Qanoq ililluni mittarfik nunatsinnukarnissamut nunatsinniillu aallarnissamut kiisalu nunatsinni ingerlaarnissamut akikinnerulersitsisinnaava?

3.11. Immikkoortoq 6, Sanaartornermi immikkoortunut pilersaarut, qupperneq 101

- b) *Qupperneq 102-mi Naalackersuisut allapput "ilinniartitaaneq tassaaginnangilaq illut aningaasaliissutillu, aammali ilaqutariinni najukkanilu assigiinngitsuni tapersersuinerulluni". Taama oqarneq ataatsimiititaliamit qanoq paasineqassava? Tamanna ima paasineqassava; ilinniartitaanermut tunngasunut sanaartornermut aningaasaliissutit Naalackersuisunit salliutinneqarniannngitsut?*

Apeqqut:

Ilinniartitaaneq illutaannaannginnerannik aningaasaliissutaannaannginnerannillu Naalackersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Ataatsimiititaliattaarlumi neriuutigaa atuarfimmit pitsaasumik pisariaqartinneqartutut annertutigisumik ilaquttat najukkamilu inuiaqatigiit tapersersuisut. Atuartup atuarfimmit pissarsiaqarnissaanut pingaarutillit pingajuata puigorneqannginnissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq atuarfimmi illutatigut tarnikkullu avatangiisit pitsaasut aqqutigalugit illutatigut sinaakkusiussat iluanni atuarfitsialaap ingerlalluarnissaa qulakkeerneqartartoq. Tamatumunnga Naalackersuisut qanoq oqaaseqaatissaqarpat?

3.12. Immikkoortoq 6.1, Nuna tamakkerlugu pilersaarusiornermut nassuiaat, qupperneq 102

Innuttaasut ikiliartornerat innuttaasut amerliartornerannut saatissagaanni periarfissat suunersut Naalackersuisut maannangaq takusinnaalereerpaat, tassami tamanna pillugu misissueqqissaarneq aallartinneqarmat?

Apeqqut:

Nuna tamakkerlugu innuttaasut ikiliartornerat innuttaasut amerliartornerannut saatinnissaanut periarfissat suunerat tamakkiisumik Naalackersuisut ilisimanngikkaat ataatsimiititaliap paasivaa. Nuttarsinnaaneq pingaarutilerujussuartut Naalackersuisut taavaat. Innuttaasulli ikiliartorneranni inunngortartut amerlassusiat qanoq sunnuteqarnerseq pillugu naalackersuinikkut isummernissaq ataatsimiititaliamit amigaatigineqarpoq. Inunngortartut amerlisarniarlugit qanoq iliuuseqartoqalersaarpa?

3.19. Immikkoortoq 7.6, Sillimmatit aamma missingersuutinik iluarsineq, qupperneq 112

Konto pingaarnermi 24.13.50-imi, akileraartarnermi akitsuusiisarnermilu isertitaqarneru-lernissamat sillimmatinut tunngasumi, 2016-imit 96,5 mio. kr.-it isertitassatut sillim-masiunnegartut Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa. 2015-imi aningaasanut inatsimmi allassimavoq Thule Air Basemi kiffartuussinissamat isumaqatigiissummi isertitassatut annaasassanut ataqatigiisillugit isertitassatut sillimmatit isigineqassasut. Tunngavilersuut taanna konto pingaarnermi matumani pineqartumit maanna peerneqarsimavoq. Tamanna itisileqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Apeqquut:

Thule Air Basemi kiffartuussinermi naatsorsuutit kingulliit paasissutissiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

6.1 Konto pingaarneq 20.05.20 Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit

Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq naligiissaareriaaserlu nutaaq pillugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisoq siunersiorpaa. Missingersuutinut ilanngussami allassimavoq periusissaq nutaaq 2019-imi atortuulersinneqartussanngorlugu sulineq taanna naammassineqassasooq. Tassunga atatillugu kommunit agguataarneqarnerat pillugu oqallinneq ungasinnerusoq isigalugu saneqqukkuminaatsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

- a) Kommunit agguataarnerannik allannguneq, taassuma kommunit amerlinerannik ikilinerannilluunniit nassataqarnissaa apeqquataatinnagu, ataatsimoortumik tapiissuteqariaatsimut naligiissaariaatsimullu maanna atuuttumut quppernerlu 205-imi allassimasumut qanoq sunniuteqarsinnaava?

Apeqquut:

Ullumikkumut naleqqiullugu kommunip agguarneqarnerata aningaasatigut sunniutaa maanakkut tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit siumut oqaatigiuminaatsoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa.

Kommunimik avitsinissaq pillugu aalajangiisoqalerpat qanoq kingunissalimmik aalajanger-toqalernersoq innutaasunit ilisimaneqarnissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Kommunimik nutaamik avitsinermi aningaasaqarnikkut kingunerisassat pillugit naatsorsuinerit pisariaqartut aningaasalersuinissap qulaajarneqarnerannik imaqartut qaqugu naammassineqartussatut naatsorsuutigineqarpat?

6.6 Konto pingaarneq 20.11.51 Aaqgissuusseqqinnerit sunniutaat

- b) Siunissami aaqgissuusseqqinnermi iliuusissat arfineq marluk Naalakkersuisunit taaneqarput. Iliuusissat taakku piffissani taaneqartuni aallartinneqarsinnaanissaat Naalakkersuisunit qanoq qulakkeerniarneqarnerasoq paasissutissiissutigineqassasooq ataatsimiititaliap kissaatigaa.

Apeqquut:

Aaqgissuusseqqinnerit arlaata akuersissutiginnisaanik atutilernissaanilluunniit kinguartitsinissamik Inatsisartunut qinnuteqarnissartik soorunami piareersimaffigitsik Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa.

Konto pingaarnermut siuliani taaneqartumut missingersuutinut ilanngussami immikkoortoq 2.-mut 3.-mullu Naalakkersuisut eqqarsarnartoqartitsissutigisinnaasaat paasissutissiissutigineqassasut ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

2. Pensionisiat tunniunneqarneranni pensionisiat tunniunneqarnerannut akileraarusiineq, aamma
3. Massakkut aningaasarsiarisat naapertorlugit ineqarnermut tapiissutinik isumaginninermilu ikiorsiissutinik tunniussisarneq.

Aaqqissuuseqqinnerit taaku marluk qanoq kinguneqarnissaat tamakkiisumik paasinarsi-sereeritik Naalakkersuisut isumaqarpat? Pisortanut, kommuninut innuttaasunullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat naliliiffigineqarpat? Piareersarnerup nalaani kommunit kattuffiillu attuumassuteqartut pisariaqarneratut akuutinneqarsimappat?

- f) *Akileraarusersuinikkut assigiissaarinerup pissusissamisoortumik nassatarisaatut pappiaqqanik nalilinnik niueruteqarnermi annaasat ilanngaatigineqarsinnaanissaat ilanngullugu periarfissaqartariaqarpoq. Taamaassimasuuppat ukiuni aningaasarlionerup aktianik pappialanillu niuerfiit eqqorneqarnerpaaffianni aningaasarlionerup aningaasanut inatsisit qanoq eqqorsimassagaluarpai?*

Apeqqut:

Inuinnaat inissiaatiminnik pigisaminnik tunisinerinut atatillugu aningaasaliissutitigut iluanaarutit akileraaruserarnissaat pilersaarutigineqanngitsoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa. Tamatumunnga suna tunngaviua?

6.7 Konto pingaarneq 20.11.56 Missingersuutunik iluarsineq, allaffissorneq

- b) *Allakkanik digitalikkut allagarsisarnissaq innuttaasut qanoq amerlatigisut piareersimaffigineqat misissorneqarsimava?*

Innuttaasut 77 %-ii angerlarsimaffiminniit internetimut attaveqarsinnaasut misissuinerit kingulliit takutikkaat Naalakkersuisut paasissutissiippat.

Apeqqut:

Sinneruttut 23 %-it kikkunersut tamatumaniilu immikkut ittumik iliuseqarnissaq pisariaqartinneqarnerisooq Naalakkersuisunit ilisimasaqarfigineqarpa?

6.13 Konto pingaarneq 24.01.02 Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutunik Nakkutilliisoqarfik aamma Piniarnermik Nakkutilliisoqarneq

- b) *Tamanna qanoq pitsaaquteqartussatut naatsorsuutigineqarpa? Suliassaqarfinnik allannguinerup pissusissamisoortumik kingunerisai pitsaanngitsut qanoq ittut akuersaarneqartariaqarsimappat?*

Paasissutissat assigiinngitsut immikkoortortaqaqarfinni assigiinngitsuni nassaariniagassaatin-nagit pissarsiariumarnerujussuannorsimmata aalisarnermi akitsuutunik naatsorsuiner-mut akileeqqusisarnermullu atatillugu sunniuteqarnerusumik pitsaanerusumillu nakkutilliisoqartalernekanik Naalakkersuisut paasissutissiissutaat ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarput.

Tamatuma peqatigisaanik Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa Aalisarnermut Naalakkersuisoqarfimmit avissartinneqarnerup nassatarisaanik Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutunik Nakkutilliisoqarfik attaveqaannarnissamut aamma piniarnerup aalisarnerullu iluini suliniut nutaat nutarterneqartarnissaannut isumalluutunik amerlanerusunik atuilissasoq.

Apeqqut:

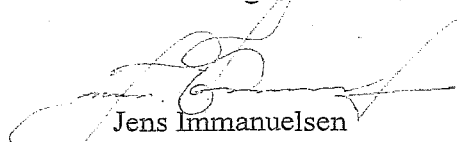
Paasissutissaq kingulleq ima paasineqassava aallarnisarnermi ajornartorsiutit kisimik pineqartut imaluunniit Naalakkersuisut naliliippat taamatut atuinerussuteqarneq aningasanut inatsimmut tuniluutissasoq?

Naalakkersuisumik siunersuinermini allanik aamma apeqquteqarnissani ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersiuinerata Naalakkersuisup ataatsimiititaliallu akornanni pingaarnersiulluni tulleriiaarinerit anguniakkallu pillugit naalakkersuinermut tunngasumik oqaloqatigiinnertut sapinngisamik iluseqartinneqartarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit anguniarneqarpoq. Taamatut oqallinneq ammasumik oqallinnertut sapinngisamik ingerlanneqassaaq.

Kiisalu apeqquiti siuliani allassimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersiuineranut atatillugu pissarsisinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersiuinerata kinguninngua uunga nassiunneqarnissaa qinnutigineqarpoq: saam@ina.gl. Allakkiap ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersiuineranut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersiuinerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqalutnaanut ataatsimiititaliallu allattaanut tunniuteqquneqarpoq.

Ataatsimiititaliap sinnerlugu

Jens Immanuelson

Aningaasaqarnermut Akileraartarermullu Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Uunga: Inatsisartuts Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat
Att.: Sakarias Amondson

27-10-2015

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
marlunngornermi ulloq 27. oktober 2015, nal. 10.00 ataatsimiittarfik 1-
imi siunersiorneqarnissamut aggeqqusissut.**

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu siunersiorneqarnissamut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersameqarpoq. (UKA2015/7).

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqquataalu:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilassutitut apeqquatai oqaaseqaataalu matumuuna nassiuunneqarput. Ataatsimiititaliap apeqquataanut Naalakkersuisut akissutaasa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit misissorneqarnerat apeqquatinut pingaarnertut tunngavigineqarpoq.

Immikkoortut normui taaneqartut ataatsimiititaliap 18. september apeqquataanut normuliunneqartut assigaat.

1.1. Naatsorsuutitigut patajaallisaalluni inernerit pillugit takussutissiaq, 2010-2019, qupperneq 4-5

- b) Qupperneq 4-mi - Naatsorsuutit pillugit Ataatsimut takussutissiami Tapiissutit Tapiissutit ataanni "Tapiissutit allat" nalaanni: 2015-imit 2019-imut aningaasartuutit taakku affaat sinnerlugit ikileriarput. Tamatumunnga suna pissutaava? Tassani tapiissutit suut pineqarpat aammalu qanoq/sooq taakku ikilineqarpat?

Apeqqutit:

Suna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarpat konto pingaarneq 73.94.02, Nukissior-fimmur tungasoq, 2019-imi nulinnorsinnaasoq?

Akissut: Nukissiorfinnut tapiissutit ukiumut 10 mio. kr.-inik annikkillisinnerneqartarnissaat AI2012 aqqutigalugu aallartinneqarpoq. Tapiissutit ikilisikkiartornerisigut Nukissiorfiit Nunatta Karsianit siunissaq ungasinnerusoq isigalugu toqqaanartumik tapiiffigineqartarunnaarnissaa qulakkiissavaa. Tamanna ilaatigut ingerlanniarnearpoq ukiuni kingullerni erngup nukinga

atorlugu nukissiuutsinik imminut akilersinnaalluurtunik aningaasaliisimanerit kingunerisaanik, taakku aqputigalugit innaallagissamik akikinnerusumik pilersuisoqalermat. Tamatuma saniatigut tapiissutit annikillisikkiartornerisigut allaffissornikkut aningaasartuutaasartut ileqqaarfigineqalernissaat kissaatigineqarpoq Nukissiorfiillu pitsaanerusumik ingerlatsilernissaa qulakkeerniarneqarluni. Tamatuma kingunerisaannik tapiissutit annikillisikkiartornissaat AI2012-imi aallartinneqartut ingerlatiinnarnissaat Naalackersuisut kissaatigaat.

3.9 Immikkoortoq 4, Attassisinnaanissamut siuarsaanissamullu pilersaarut nutaag, qupp. 99

- a) Aaqqissuusseqqinnermi aqputissat, tassungalu ilanngullugu aaqqissuusseqqinnissami aqputissanut tunngavigineqartut, qulequtakkaarlugit Naalackersui sunit qupp. 99-imi takussutissiarineqarput. Takussutissiami immikkoortutut kingullertut taaneqarpoq "Atugarissaarnissamut ikiorsiissutinik aamma imminut pilersornerulernissamik siunissamut qularnaarinninneq". Immikkoortoq taanna qaqugu aallartinneqarsinnaasutut Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpa?

Akissut: Atugarissaarnissamut ikiorsiissutit pillugit siunissamut qularnaarinerup qulakkiissavaa atugarissaarnissamut ikiorsiissutit atorfissaqartitsisunut siunnerfeqartumik tutsinneqartarnissaat. Akileraartarnikkut atugarissaarnikkullu iluarsaasseqqinnissat taamaattumik imatut aaqqissuunneqassapput ajornanngippat pisortanit ikiorsiissutinik inuussuteqarnatik imminnut inuit pilersorsinnaalersillugit. Immikkoortoq taanna 2016-imiit aallartereerneqassaaq utoqqalinersiutillit aamma siusinaartumik pensionisiliannut tunngasuni aaqqissugaaneq allanngortinneqarluni.

Immikkoortumut tassunga naleqqiullugu suliniutit allat tassaapput isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniunneqartarnerini maannakkut isertitaasartut 2016-imi atulersinnissaat. Iluarsaasseqqittoqarnera innuttaasut piitsutut inuunnerannik allanngortitsinngitsumik sunniiveqatigiinnermi ajornartorsiutit aaqqiiviginerisigut imminut pilersorsinnaanermik iluaqusiinissaat. Piitsutut inuunermi eqqarsaatigineqarpoq isumaginninnermi ikiorsiissutit akileraarutiginerisa saniatigut ikiliartortinneri sunniiveqatigiinnikkut ajornartorsiummik taaneqartumik kinguneqarsinnaanerat, tassa pisortanit ikiorsiissutinik tiguisartoq saniatigut isertitaminiit annikitsuarsuarnik pissarsisarpoq (imaluunniit pissarsineq ajorpoq) taamaattumillu sulisarnimi annertusinissaanut immikkut kajummissaatissarsinani.

Apeqqutit:

Oqariartaaseq "piitsuusutut inuuneq" Naalackersuisunit taaneqarpoq. Oqariartaaseq taanna piitsuussutsimut killiliinermut sanilliunneqarsinnaava?

Akissut: Piitsuussutsimut killiliineq tassaavoq piitsutut inuunngikkaluarhuni isertitat inuussutigineqarsinnaasut minnerpaaffissaat. Piitsutut inuuneq atorpeqartoq isumaqartinneqarpoq pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit ilaannut sulinissaq ilaatigut imminut akilersinnaaneq ajormat. Tamanna pisarpoq aningaasat nammineq atorsinnaasat annikillieriaataat isertitaasartut annertuseriarnerinit qaffasinnerulersillugit, tamatumunnga patsisaavoq immikkut isertitat akileraarutitaasa sunniutaasa katinneqartarneri ikiorsiissutitigullu pisartakkat isertitaasarnerisa appartikkiartorneri.

- c) Unammillersinnaaassuseqarneq Naalakkersuisut
pitsanngortinnialersaarpaat. Unammillersinnaaassutsip
pitsanngorsarnissaa anguniarlugu suliniutit aalajangersimasut
qinigaaffimmi matumani aallartinneqartussatut pilersaarutigineqartut
itisilerneqarnissaat kissaatigineqarpoq.

Apeqqutit:

Qanoq ililluni mittarfik nunatsinnukarnissamut nunatsinniillu aallarnissamut kiisalu nunatsinni ingerlaarnissamut akikinnerulersitsisinnaava?

Akissut: Mittarfiit tamarmiusut aaqqissugaaneri Naalakkersuisut sulissutigaat, Kalaallit Nunaannut Kalaallit Nunaannillu kiisalu nunatsinni nammineq timmisarnertornermi akikillisaataasussat. Mittarfiit ataasiakkaat akikinnerulersitsisarnerinut tunngatillugu pissutsit assigiinngitsut apeqqutaasarput.

Mittarfinnik nutaanik imminut akilersinnaasunik sanaartornissani mittarfiilluunniit pioreersut tallineqarnerisigut angallassinissamut tunngavissaqartariaqarpoq, ilaasussat naammaginartumik amerlappata immikkoortunut aningaasartuutit appartinneqarsinnaassallutik, assartuinermilu suliat tamakkiisumik appartinninnissaanut tapertaasinnaallutik.

Mittarfinnut tunngatillugu aaqqissuussinerup nutaap tamanna ilaatigut tunngavississavaa. Taamaasiornikkut timmisartuussisarnikkut unammilleqatigiilerneq akinik apparsaataasussamik ilaasusanillu nutaanik ilaasoqalersitsisussamik annertusarneqassaaq. Ataatsimik arlalinnilluunniit mittarfiliormerinnakkut tamanna pisinnaangilaq, ineriartortitsisoqassappat nunatsinnut takornariaqarneq annertuumik annertusarneqartariaqarpoq takornariat tikittagaasa tikissinnaanerinullu periarfissat pitsanngorsaaffiginerisigut. Tassa imaappoq angalanernut piffissaq atortagaq sivikillisariaqarpoq, timmisartunut billitsit akii appartinneqartariaqarput aammalu piffinni takornariartitsivissuannngorsinnaasuni atortut pitsanngorsartariaqarput. Tikiffiusartut ineriartortinnissaat Naalakkersuisut takornariaqarneq pillugu periusissaani ilanngullugu suliarineqarpoq. Mittarfiit ilusaasa nutaamik aaqqissuuffiginerisiguttaaq ilaasunik assartuinermi tapiissutaasartut appartinneqarsinnaapputtaaq.

Takornariaqarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiisutaani atuarneqarsinnaasut mittarfiliortitertoqarsimavoq imminut akilersinnaangitsunik. Ataatsimiititaliarsuaq allanik aningaasaliinissaq inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerat eqqarsaatigalugu akilersinnaanerusunik

tikkuussivoq. Taamaattumik ilaasunik assartuinermi akit appartinnissaat mittarfiliortiterinnakkut pisinnaangilaq.

3.11. Immikkoortoq 6. Sanaartornermi immikkoortunut pilersaarut. qupperneq 101

- b) Qupperneq 121-mi Naalakkersuisut allapput "ilinniartitaaneq tassaaginnangilaq illut aningaasaliissutillu, aammali ilaqutariinni najukkanilu assigiinngitsuni tapersersuinerulluni".

Taama oqarneq ataatsimiititaliamit qanoq paasineqassava? Tamanna ima paasineqassava; ilinniartitaanermut tunngasunut sanaartornermut aningaasaliissutit Naalakkersuisunit salliutinneqarniangitsut?

Apeqqutit:

Ilinniartitaaneq illutaannaanginnerannik aningaasaliissutaannaanginnerannillu Naalakkersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Ataatsimiititaliaattarlumi neriutigaa atuarfimmit pitsaasumik pisariaqartinneqartutut annertutigisumik ilaquttat najukkamilu inuiaqatigiit tapersersuisut. Atuartup atuarfimmit pissarsiaqarnissaanut pingaarutillit pingajuata puigorneqanginnissaa ataatsimiititaliamit pingartinneqarpoq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq atuarfimmi illutatigut tarnikkullu avatangiisit pitsaasut aqqutigalugit illutatigut sinaakkusiussat iluanni atuarfitsialaap ingerlalluarnissaa qulakkeerneqartartoq. Naalakkersuisut tamatumunnga qanoq oqaasissaqarpat?

Akissut: *Atuarfimmi illutatigut avatangiisit pitsaasuunissaat atuarfitsialaap ingerlalluarnissaanut pingaaruteqarnerarneqarnerat Naalakkersuisut isumaqatigaat. Atuarfiit ataasiakkat illutaasigut avatangiisit pitsaassusaanik nalilersuisarnerit aammalu illuutit siunertamut sanilliullugu "pitsaasuunerinik" naliliisarnerit, atuartunngortussat aamma meeqqat atuarfinut tunngatillugu aserfallatsaaliuisarnerit, iluarsartuussisarnerit sanaartornerillu aalajangersimasunik inissinneqarnissaanik sulimut ilaapput.*

3.12. Immikkoortoq 6.1, Akiitsoqarnerup nikerarnera, qupp. 102

Innuttaasut ikiliartornerat innuttaasut amerliartornerannut saatissagaanni periarfissat suunersut Naalakkersuisut maannangaaq takusinnaalereerpaat, tassami tamanna pillugu misissueqqissaarneq aallartinneqarmat?

Apeqqutit:

Nuna tamakkerlugu innuttaasut ikiliartornerat innuttaasut amerliartornerannut saatinnissaanut periarfissat suunerat tamakkiisumik Naalakkersuisut ilisimangikkaat ataatsimiititaliap paasivaa. Nuttarsinnaaneq pingaarutilerujussuartut Naalakkersuisut taavaat. Innuttaasulli ikiliartorneranni inunngortartut amerlassusiat qanoq sunniuteqarnersoq pillugu naalakkersuinikkut isummernissaq ataatsimiititaliamit amigaatigineqarpoq. Inunngortartut amerlisarniarlugit qanoq iliuuseqartoqalersaarpa?

Akissut: Inunngortartut amerlassusaat wuttuutaavoq misilittakkat naapertorlugit aqukkuminaatsoq naalakkersuinerinnallu amerlisaaffigineqarsinnaanngitsoq.

Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu Kalaallit Nunaanni, naak kinguaassiorsinnaassuseq pilerseqqinneqarsimasutut isikkoqaraluartoq, nunani avannarlerni kinguaassioq amerlanersaasa apparaat. Kalaallit arnartaat agguaqatigiissitsinermi nunani avannarlerni nunanit allanit meerartaajaarnerusarput (ukiut 5). Arnat nunatsinni meerartaaqqartut agguaqatigiissillugu 2013-imi 23,5-inik ukioqarsimapput.

Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu attassiinarsinnaanissamut ajornartorsiutaanerpaq tassaavoq inuusuttorpasuit ukiuni aalajangersimasuni inunngortartut inuussutissarsiuutigilersinnaasaminnik ilinnigaqartannginnerat tamatumalu kingorna suliffeqalivittannginnerat. Ajornartorsiutit tamakku aaqqiffigisinnaajumallugit soorlu assersuutigalugu inunngortartut erninermut atatillugu sulinnigfeqartarnerit pitsanngorsaaffigineqartarneri kisiisa aqquutiginaqit ajornartorsiutit aqquutit toqqaanarnerusut aningaasartuutikinnerpaaffiussussallu aqquutigalugit aaqqinniartariaqarput. Taamaattorli siunertanut marhuusunut aaqqiissutaasinnaasunik suliniutinik aallartitsisoqarpoq, tassani minnerunngitsumik eqqarsaatigineqarlutik atuartunngortussanut neqeroorutaasartut pitsanngorsarnerisigut atugaanerulernerisigullu.

3.19. Immikkoortoq 7.6, Sillimmatit missingersuutitigut iluarsinerit, qupperneq 112

Konto pingaarnermi 24.13.50-imi, akileraartarnermi akitsuusiisarnermilu isertitaqarnerulernissamut sillimmatinut tunngasumi, 2016-imit 96,5 mio. kr.-it isertitassatut sillimmasiunneqartut Naalakkersuisut paasissutissiissutigaaq. 2015-imi aningaasanut inatsimmi allassimavoq Thule Air Basemi kiffartuussinissamut isumaqatigiissummi isertitassatut annaasassanut ataqatigiissillugit isertitassatut sillimmatit isigineqassasut. Tunngavilersuut taanna konto pingaarnermi matumani pineqartumit maanna peerneqarsimavoq. Tamanna itisileqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Apeqquutit:

Thule Air Basemi kiffartuussinermi naatsorsuutit kingulliit paasissutissiissutigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Akissut: Greenland Contractorsip 2014-mi Namminersorlutik Oqartussanut makkuninnga akiliuteqarsimavoq:

A-akileraarutit 75.299.000 kr.

Sulisoqarnermut akiliutit 2.038.000 kr.

Ingerlatseqatigiiffinnut akileraarutit 54.146.000 kr.

Erseqqissaatigineqassaaq inuit- aamma ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat konto marlunnut avinneqarnikkuummata tassalu konto pingaarnermut 24.10.10 nuna tamakkerlugu akileraarut aamma konto pingaarnermut 24.10.11 Nuna tamakkerlugu immikkut akileraarut.

Tamatuma saniatigut Greenland Holdingip, piffissami tassani ingerlatseqatigiiffimmut piginneqataasutut akiliutigai:

Ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaat 15.416.000 kr.

Aammalu Namminersorlutik Oqartussanut 30.000.000 kr.-inik agguagarsisitsisimalluni.

6.1 Konto pingaarnaq 20.05.20 Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit

Ataatsimoortumik tapiissuteqariaaseq naligiissaareriaaserlu nutaaq pillugu ataatsimiititaliap Naalakkersuisoq siunersiorpaa. Missingersuutininut ilanngussami allassimavoq periusissaq nutaaq 2019-imi atortuulersinneqartussanngorlugu sulineq taanna naammassineqassasoq. Tassunga atatillugu kommunit agguataarneqarnerat pillugu oqallinneq ungasinnerusoq isigalugu saneqqukkuminaatsoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

- a) Kommunit agguataarnerannik allanngineq, taassuma kommunit amerlinerannik ikilinerannilluunniit nassataqarnissaa apeqqutaatinnagu, ataatsimoortumik tapiissuteqariaatsimut naligiissaareriaatsimullu maanna atuuttumut quppernerlu 205-imi allassimasumut qanoq sunniuteqarsinnaava?

Apeqqutit:

Ullumikkumut naleqqiullugu kommunip agguarneqarnerata aningaasatigut sunniutaa maannakkut tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit siumut oqaatigineqarsinnaanngitsaq Naalakkersuisut ilisimatitsissutigaat. Kommunimik avitsinissaq pillugu aalajangiisoqalerpat qanoq kingunissalimmik aalajangertoqalernersoq innutaasunit ilisimaneqarnissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Kommunimik nutaamik avitsinermi aningaasaqarnikkut kingunerisassat pillugit naatsorsuinerit pisariaqartut aningaasalersuinissap qulaajarneqarnerannik imaqartut qaqugu naammassineqartussatut naatsorsuutigineqarpat?

Akissut: Ataatsimut tapiissutit agguarneqarnerinut aammalu naligiissaarisarnermut apeqqut naluneqanngitsut akissutissaqartinneqanngikkallarput paasissutissanik amigaateqarneq pissutigalugu. Kommunit avinneqarnissaat aalajangiiffigineqarpat, taana ilusissamut nutaamut Naalakkersuisut ilanngutissavaat.

Kommunit avinneqarsinnaanerininut apeqqut paasissutissat eqqortut aallaavigalugit aalajangiiffigineqarnissa Naalakkersuisut kissaatigaat. Kommunit avinneqarsinnaanerininut tunngatillugu toqqaanartumik aningaasartuutissat Naalakkersuisut misissoqqissaartissimavaat misissueqqissaarinerillu inernerit Inatsisartunut nassiullugit. Naalakkersuisut

nalilerpaat kommunit avinneqarusuttut tamatuma pilersitaanik aningaasartuutissat kommunit namminneerlutik isumagisariaqaraat.

Ataatsimut tapiissuteqariaaseq allanngortinneqanngippat massakkut kommuniusut akornanni agguaaseqqinnertut isikkoqassaaq. Eqqartorneqartutut Qaasuitsup Kommunian kommunit pingasunut avinneqassappat naatsorsuutigineqartariaqassaaq kommunit kujalliit marluusut innuttaasumut ataatsimut tapiissutisariasagaat Qaasuitsup Kommuniani innuttaasut ullumikkut pisartagaanit annikinnerulernissaat, massakkallu kommuniusup avannarpasinnerusortaani najugaqartut kommunimi tamarmiusumi inummut ataatsimut tapiissutisiaasartunit annerulernissaat. Kommunit akornanni agguaaseqqittariaqanissat annertussusissaat massakkut ilisimaneqanngilaq, annertunissaali naatsorsuutigineqarluni. Toqqaanartumik aningaasartuutissanut aammalu kommunit akornanni agguaaseqqittarnissat pillugit paasissutissat tunngavigalugit, qaasuitsup Kommuniata Kommuneqarfik Sermersuullu kommunit avinneqarnissaanik eqqarsaatersorneranik allanngortitsisinnaasanersut Naalakkersuisut utaqqimaarneqarpoq.

6.6 Konto pingaarneq 20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat

- b) Siunissami aaqqissuusseqqinnermi iliuusissat arfineq marluk Naalakkersuisunit taneqarput. Iliuusissat taakku piffissani taaneqartuni aallartinneqarsinnaanissaat Naalakkersui sunit qanoq qulakkeerniarneqarnersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliap kissaatigaa.

Akissut: *Sukumiisumik ilitersuusiordermi qulakkeerniarneqarpoq inatsisit nutaat qanoq aqunneqassanersut. Aammattaaq inatsisinik allannguinerinik passussisussanut isumalluutininut kommunini aningaasat ilassutigineqarput.*

Aammattaaq sulianik suliarinninnerup ingerlaannartumik pisalernissaanik aamma isumaginninnermi ikiorsiissutinik uuttuisussanik qarasaasiatigut sakkunik ineriartortitsineq. Kommuninik suleqateqarluarneq aamma suliniutit taakku piareersimanissaannut tunngaviuvoq.

Politikikkut allaffissornikkullu kommuninik tamanna pillugu ingerlaavartumik oqaloqateqarnissaq Naalakkersuisunit anguniarneqarpoq.

Inatsisit pineqartut atuutsilersinneqartinnagit tunngavissat tamarmik inissinneqareersimanissaat pingaaruteqarpoq tamakkulu Naalakkersuisut qulakkeerniarneqarpoq. Naalakkersuisut Inatsisartumut kinguartitsinissamik qinnuteqarnissaminnut soorunalumi piareersimapput, aalajangernissap aaqqissuusseqqinnissalluunniit atuutilerfissaata kinguartinneqarnissaa pisariaqartinneqassappat. Tamanna pisariaqalersinnaavoq tunngavissat siuliani eqqaaneqartut eqqarsaatigalugit pissutsiniluunniit allani ajornartorsiuteqartoqalerpat soorlu inatsisit assigiinngitsut aallaavigalugit ataqatigiissitseriarnissaq aporfeqassappat.

Apeqqutit:

Aaqqissuusseqinnerit arlaata akuersissutiginnisaanik atuutilernissaanilluunniit kinguartitsinissamik Inatsisartunut qinnuteqarnissartik soorunami piareersimaffigitsik Naalackersuisut paasissutissiissutigaaq.

Konto pingaarnermut siuliani taaneqartumut missingersuutinut ilanngussami immikkoortoq 2.-mut 3.-mullu Naalackersuisut eqqarsarnartoqartitsissutigisinnaasaat paasissutissiissutigi-neqassasut ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq:

2. Pensionisiat tunniunneqarneranni pensionisiat tunniunneqarnerannut akileraarusiineq, aamma
3. Massakut aningaasarsiarisat naapertorlugit ineqarnermut tapiissutinik isumaginnin-nermilu ikiorsiissutinik tunniussisarneq.

Aaqqissuusseqinnerit taaku marluk qanoq kinguneqarnissaat tamakkiisumik paasinarsisereeritik Naalackersuisut isumaqarpat? Pisortanut, kommuninut innuttaasunullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat naliliiffigineqarpat? Piareersarnerup nalaani kommunit kattuffiillu attuumassuteqartut pisariaqarneratut akuutinneqarsimappat?

Akissut: 2-mut) Inatsisissatut siunnersuut qanittukut tusarniutigineqassaaq. Inatsisissatut siunnersuummi pisortanut, kommuninut innuttaasunullu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat saqqummiunneqassapput. Pensioniuteqarfii, kattuffiit soqutigisallillu allat ingerlaavartumik akuutinneqarput inatsisissatullu siunnersuutit pitsaassusissaat qulakkeerniarlugu sulii akuutinneqassallutik.

3-imut) Massakut isertitat aallaavigalugit ikiorsiissutinik tunissiussisarnikkut innuuttaasut aningaasaqarnikkut inissisimanagerat aallaavigalugu ikiorsiissarnissaq qulakkeerneqartarpoq. IT system-imik isertitanik ikiorsiissutinillu ingerlaavartumik naleqqussaasarsinnaasumik ineriartortitsisoqarpoq.

- f) Assersuutigalugu pigisanik aalaakkaasunik niueruteqarnermi aningaasaliissutinut iluanaarutit allat akileraarusersornissaat pilersaarutaava? Tassunga ilanngullugit akileraarusersuinikkut assigiissaarinerup pissusissamisoortumik nassatarisaatut pigisanik aalaakkaasunik niueruteqarnermi annaasat ilanngaatigineqarsinnaanerat? Tassunga atatillugu assersuutigalugu boligstøtte aqutigalugu illuliat qanoq ilillugit ilanngutilersarneqarpat?

Apeqqutit:

Inuinnaat inissiaatiminnik pigisaminnik tunisinerinut atatillugu aningaasaliissutinigit iluanaarutit akileraarusersornissaat pilersaarutigineqanngitsoq Naalackersuisut paasissutissiissutigaaq. Tamatumunnga suna tunngaviua?

Akissut: Nunatsinni inissiat tamakkerlugit eqqortumik nalingi nalunaarsorneqartalissappata tamanna periutsissat eqqarsaatigalugit allaffissornikkullu annertuummik unammilligassaqarfussangatinneqarpoq.

Aningaasaliissutigisimasat kingusinnerusukku iluanaarutigineqartarneri naatsorsorneqartalissappata taamatut nalunaarsuisarnissat pisariaqassapput. Illuutit pisortanit Danmarkimi nalilersorneqartalernerinik isertuisarsimanerit sulilu isornartorsiuiuarnerit takutipaat illuutit ataasiakkaat naligisa aalajangersaaffiginiartarneri qanoq ajornakusoortigisinnaasartoq, illuutit tunisaqarnermut/pisinermut atatillugu tamanna pisimatinnagu.

6.7 Konto pingaarneq 20.11.56 Missingersuutit iluarsineq allaffissorneq

- b) Allakkanik digitalikkut allagarsisarnissaq innuttaasut qanoq amerlatigisut piareersimaffigineqat misissorneqarsimava?

Innuttaasut 77 %-ii angerlarsimaffimminniit internetimut attaveqarsinnaasut misissuinerit kingullit takutikkaat Naalakkarsuisut paasisutissiippat.

Apeqqutit:

Sinneruttut 23 %-it kikkunersut tamatumani immikkut ittumik iluuseqarnissaq pisariaqartinneqarnerisut Naalakkarsuisunit ilisimasaqarfigineqarpa?

Akissut: *Inuutaasut IT-lu pillugu misissuinerit takutippaat innuttaasut 77 %-ii angerlarsimaffimminniit internetimut attaveqarsinnaasut. Illoqarfimmiut 79%-ii nunaqarfimmiullu 64%-ii (aperineqarsimasut amerlanerit illoqarfimmiuummata aperineqarsimasut inernerit tamarmiisut 77%-iuvoq).*

Internetip atornerulernissaanik suliniutit arlallit ingerlappat taamaasiornikkut innuttaasut sinneri 23%-iusut qarasaasiakkut periarfissanik atuilersinnaanissaat anguniarneqarluni. Suliniutit pingaarnerit toqqaanartumik suliniuteqarfigineqartut tassaappat:

- Inuutaasut suliffeqarfiillu it piginnaasaqartut (e-læringsplatform)
Suliniut taana aqqutigalugu anguniavaq innuttaasut apeqqutit assiginnigut aallaavigalugit ilinniartinneqarsinnaanngornissaat, tassunga ilanngullugit apeqqutit immikkut ittut IT aamma digitalingorsaanermut tunngassuteqartunik. Toqqaanartumik ilinniartitsissutigineqarsinnaasut ineriartortinneqareersimasullu ilagaat suliniut misiligutigineqartussa Digitalt Borger Certifikat-imik taaneqarsimasut. Taana aqqutigalugu innuttaasut PC-imik, program-inik assiginnigut internet-imillu atuisinnaanissaat qulakkeerniarneqarpoq, taannalu innuttaasunut tamanut taamatut ilinniarnissaminnut kissaateqartunut neqeroortigineqassaaq.
- Nammineq sullissinnaanissamut periusissaq
SULLISSIVIK.GL aamma KANUKOKA suleqatigalugit, Digitalingorsaanermut Aqutsisoqarfik nammineq sullissinnaalernissamut periusissamik suliaqaleruttorpoq. Periusissap ilaatut qarasaasiat atorlugit innuttaasut nammineq sullinnerulernissaat qanoq pisinnaassanersut siunnersuussiorfigineqassaaq.

6.13 Konto pingaarneq 24.01.02 Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut

Akuersissutit Nakkutilliisoqarfik aamma Piniarnermik Nakkutilliisoqarneq

- b) Tamanna qanoq pitsaaquteqartussatut naatsorsuutigineqarpa?

Suliassaqarfinnik allannguinerup pissusissamisoortumik kingunerisai pitsaanngitsut qanoq ittut akuersarneqartariaqarsimappat?

Paasissutissat assigiinngitsut immikkoortortaqarfinni assigiinngitsuni nassaariniagassaatinnaq pissarsiariuminarnerujussuannorsimammata aalisarnermi akitsuutinik naatsorsuinermit akileeqqusisarnermullu atatillugu sunniuteqarnerusumik pitsaanerumillu nakkutilliisoqartaleranerani Naalackersuisut paasissutissiissutaat ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarput. Tamatuma peqatigisaanik Naalackersuisut paasissutissiissutigaat Aalisarnermut Naalackersuisoqarfimmit avissaartinneqarnerup nassatarisaanik Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik attaveqaannarnissamat aamma piniarnerup aalisarnerullu iluini suliniut nutaat nutarterneqartarnissaannut isumalluutinik amerlanerusunik atuilissasoq.

Apeqqutit:

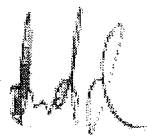
Paasissutissaq kingulleq ima paasineqassava aallarnisarnermi ajornartorsiutit kisimik pineqartut imaluunniit Naalackersuisut naliliippat taamatut atuinerussuteqarneq aningasanut inatsimmut tuniluutissasoq?

Akissut: *Aallartisartoqarnerani suliassatigut allaffissornikkullu arlalinnik unamminartoqartarpoq. Aqutsisoqarnikkut annertigut unamminartoqarsimavoq. KANUAANA Aalisarnermut Naalackersuisoqarfimmut aamma Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut qaninnerusumik attaveqarnissaq pigiinnarniarlugu nukissanik amerlanerujussuarnik atuisimavoq.*

Aalisarnermik nakkutilliineq pisuussutsinillu uumassusilinnik aqutsineq imminnut ataqatigiilluinnartuupput, tassa pisuussutinik atuisoqarnissaani qanimut arlaatigut nakkutiginnittoqarnissaa aqutsisoqarnissaani apeqqutaasarmat, taamaaliornikkullu aalisarnek naalackersuinikkut tamatumunnga isumaqatigiissutaareersut sanioqqullugit allatut ingerlanneqalissagaluarpat sukkasuumik qisuariartoqarsinnaaqullugu.

Aallartisartoqarnerani nukinnik atuinerusarnek siunissami taamatut ingerlaannassanersoq siumut oqaatigiuminaappoq. Tamatumali siunissami aningaasanut inatsisissanut tunngatillugu assinganik sunniuttassanersoq massakkut naliliiffigissallugu siusippallaarpoq. Apeqqullu tamanna Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassanut allattuiiffianut annertusiartortumut, suliassallu tamaasa eqqarsaatigalugit aamma attuumassuteqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Anda Uldum

INATSISARTUT

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq

Dato: 25. oktober 2015

J.nr.: 01.31.11-00015

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit marlunnqornermi ulloq 27. oktober 2015, nal. 10.00 ataatsimiittarfik 1-imi siunersiorneqarnissamut aggeqqusissut Indkaldelse til samråd med Finans- og Skatteudvalget onsdag den 28. oktober 2015, kl. 10.00 i mødelokale 1.

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu siunersiorneqarnissamut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersarneqarpoq. (UKA 2015/7).

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilassutitut apeqqutai oqaaseqaataalu matumuuna nassiunneqarput. Aappassaaneerinninnissamut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaasa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit misissorneqarnerat apeqqutinut pingaarnertut tunngavigineqarpoq. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut ilanngussaq 1, aningaasaliissutinut takussutissiaq, aammalu ilanngussaq 2, oqaasertaliussat aammalu oqaasertaliussanut nassuiaatit, ilanngunneqarsimapput.

Aningaasaliissutinut allannguutit

Sammissaq 1: Aaqqissuinikkut allannguutit

Konto pingaarnermut 62.30.03-imut Eqqartuussisutigoortitsinernut aningaasaliissutit, Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Apeqqut:

Konto pingaarnermut oqaasertaliussat missingersuutinut ilanngussami innersuussutigineqarput. Oqaasertaliussami (AS Nr. 55) allassimavoq aningaasat 2,5 mio. kr.-inik amerlanerusut aalajangiiffigineqarnissaat sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqassasut. Suna tunngavigalugu aningaasat taaneqartut taama annertussusilerneqarsimanerat paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Sammissaq 5: Ilanngaassivik

Konto pingaarnermut 24.01.15-imut Pisassanut allanut siusinnerusukkut isumakkiikkanut akiliutit

Apeqqut:

Suna tunngavigalugu isertitassatut missingikkat M 2018 aallarnerfigalugu tamakkiisumik sunniuttussatut iluarsiiisuteqarfigineqarsimanerat paasissutissiisutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit

Nr. 50.

Konto pingaarnermut 20.11.50-imut Ingerlatsinermut sillimmatit

Sillimmatinit tapiissuteqarnissat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit siumoortumik akuerineqaaqaartarnissaannik qulakkeerinnittumik aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut nassiusseqqullugit ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Nr. 56.

Konto pingaarnermut 64.10.27-imut Inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut pilerisaarinernullu suliniutit

Missingersuusiornermut inatsimmi § 4, imm. 3 naapertorlugu "ilanngaatissat ilanngaatige-reernagit periutsip" oqaasertaliussakkut saneqqunneqarsinnaannginneranik qulakkeerinnittumik aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut nassiusseqqullugit ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Nr. 57.

Suliassaqaarfik 70-72-imut Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqaarfik

Allannguutissatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussinermi maleruagassatigut tunngavigineqartoq paasissutissiisutigeqqullugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Matumani oqaasertaliussisoqanngippat suna alla qinigassaassava?

Nr. 59.

Konto pingaarneq 72.20.05-imut Ilaasunik angallassinermut tapiissutit

Juullimut ukiortaamullu siumut utimullu billetsinik pisisinnaannginneq kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinik sivitsuinerup kingunerisimaneraa paasissutissiisutigeqqullugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Naalakkersuisumik siunersuinermini allanik aamma apeqquteqarnissani ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersuinerata Naalakkersuisup ataatsimiititaliallu akornanni pingaarnersiulluni tullerriiarinerit anguniakkallu pillugit naalakkersuineranut tunngasumik oqaloqatigiinnertut sapinngisamik iluseqartinneqartarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit anguniarneqarpoq. Taamatut oqallinneq ammasumik oqallinnertut sapinngisamik ingerlanneqassaaq.

Kiisalu apeqqutit siuliani allasimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersuineranut atatillugu pissarsisinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersuinerata kinguninngua uunga nassiuqqarnissaa qinnutigineqarpoq: sakkak@ina.gl. Allakkiaq ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik siunersuineranut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinera ataatsimiititaliap

Naalakersuisumik siunersiuinerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqalutnaanut
ataatsimiititaliallu allattaaanut tunniuteqquneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jens Immanuelson
Ataatsimiititaliap siulittaasua

Uunga: Inatsisartuts Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat
Att.: Sakarias Amondson

27-10-2015

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
pingasunngornermi ulloq 28. oktober 2015, nal. 10.00 ataatsimiittarfik 1-imi
siunersiorneqarnissamut aggequssisut .**

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu siunersiorneqarnissamut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersarneqarpoq. (UKA2015/7).

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilassutitut apeqqutai oqaaseqaataalu matumuuna nassiuunneqarput. Aappassaaneerinninnissamut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaasa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit misissorneqarnerat apeqqutitut pingaarnertut tunngavigineqarpoq. Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut ilanngussaq 1, aningaasaliissutitut takussutissiaq, aammalu ilanngussaq 2, oqaasertaliussat aammalu oqaasertaliussanut nassuiaatit, ilanngunneqarsimapput.

Aningaasaliissutitut allannguutit

Sammissaq 1: Aaqqissuinikkut allannguutit

Konto pingarneq 62 30 03-mut Eqqartuussisutigoortitsinermit aningaasaliissutit, Atuisartunut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik

Apeqqut:

Konto pingarnermut oqaasertaliussat missingersuutitut ilanngussami innersuussutigineqarput. Oqaasertaliussami (AS Nr. 55) allassimavoq aningaasat 2,5 mio. kr.-nik amerlanerusut aalajangiiffigineqarnissaat sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqassasut. Suna tunngavigalugu aningaasat taaneqartut taama annertussusilerneqarsimanerat paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq?

Akissut: *Kontumi aningaasartuuteqartoqassasoq ilimagineqanngilaq. Eqqartuussiviit siusinnerusukkut taarsiissuteqarnissamut akisussaasuunermik siullertut suliaqartarnerannut sanilliullugu naammagittaalliutinik ukiuni*

kingullerni suliaqarneruleriartuinnarsinnaanerannik qulaajaanissaq matumani pineqarpoq. Aningaasat annertussusilerneqarput aningaasat amerlanerusut sumut atorneqassanersut aalajangiiffigineqarnissaat sioqqullugu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqartarnissaannik kissaateqarneq tunngavigalugu.

Sammissaq 5: Ilanngaassivik

Konto pingaarnermut 24 01 15-imut Pisassanut allanut siusinnerusukkut isumakkiikkanut akiliutit

Apeqqut:

Suna tunngavigalugu isertitassatut missingikkat M 2018 aallarnerfigalugu tamakkiisumik sunniuttussatut iluarsiiisuteqarfigineqarsimanerat paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq?

Akissut: Ilanngaassivik kingusinnerpaamik 2017-ip naanerani atorneqalissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Pisassanut allanut siusinnerusukkut isumakkiikkanut akiliutit pillugit konto pingaarnermut 24 01 15-imut allannguutissatut siunnersuummi paasissutissiissutigineqartutut isertitassatut oqaatigineqartut nalorninartortaqarput.

2014-imi akiitsorpasuit 250 mio. kr.-t missaanniittut eqqarsaatigalugit mianersortumik nalilerneqarpoq, akiitsorpasuit ilaasa ikiliartornerat ilutigalugu akiitsut maannamut sanilliullugu ikilisarneqarsinnaanerat.

Piffissap ingerlanerani, akiitsorpasuit ikiliartornerat ilutigalugu, konto pingaarnermi isertitarineqartartut ikiliartussapput, tassa misilittakkat naapertorlugit ukiuni siullerni akiliuteqangaatsiartoqartassasoq naatsorsuutigineqarsinnaammatt, oqartoqartarneratut "aqqutissat oqinnerpaat aqqutigalugit". Piffissap ingerlanerani tamanna iluanaarutinngussaaq, akiitsorpasuiullu sinneruttut akilerneqarsinnaajunnaarsimassapput imaluunniit akiitsullit isertitaat pisuussutaallu tunngavigalugit akilersinniarneqarnerat ajornassalluni.

Akerlianik naatsorsuutigisariaqarpoq kommunit Namminersorlutillu Oqartussat immikkoortortaqarfisa suliassarpasuatik piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu akiliisitsiniartarfimmuut tunniuttariaarutissagaat, tassa Ilanngaassiviup akiligassat akilerneqartarnissaat qulakkiissammagu, taamaalilluni assersuutigalugu ilinniarnermi taarsigassarsiaassanut aningaasaliissutit appartinneqarsinnaapput, tassa ullumi pisarnertut isumakkeerinnittoqartassanngimmat.

Oqaasertaliussanut allannguutissatut siunnersuutit

Nr. 50.

Konto pingaarnermut 20 11 50-imut Ingerlatsineranut sillimmatit

Sillimmatinit tapiisuteqarnissat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit siumoortumik akuerineqaaqartarnissaannik qulakkeerinnittumik

aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut nassiusseqqullugit ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Akissut: Naalakkersuisut AI2011-mi piginnaatinneqarput pinngortitami ajunaarnersuaqartoqarneranut atatillugu 0,5 mio. kr.-t angullugit tapiissuteqartarnissamik akuersissuteqartarnissamut. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap akuersissuteqartarnissaanut sanilliullugu Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut sapinngisamik sukkanerpaamik tapiissuteqartoqartarnissaa tassunga pissutaavoq. Tapiissutissat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit akuersissutigineqartassappata oqaasertaliussat isumaarutissapput, tassa tassunga atatillugu Naalakkersuisut piginnaatinneqanngimmata.

Taamaammat Naalakkersuisunit kissatigineqarpoq konto pingaarnermut matumunnga tunngatillugu aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuut aalajangiusimaannarneqassasoq. Naalakkersuisulli soorunami Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummut isumaliutissiissutaata taasineratalu imaanut isummissapput, tamannalu tunngavigalugu AIS2016-ip pingajussaaneerneqarnissaanut konto pingaarnernup pisassai isumagalugit.

Nr. 56.

Konto pingaarnermut 64 10 27-imut Inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut pilerisaarinernullu suliniutit

Missingersuusiornermut inatsimmi § 4, imm. 3 naapertorlugu "ilanngaatissat ilanngaatigereernagit periutsip" oqaasertaliussakkut saneqqunneqarsinnaannginneranik qulakkeerinnittumik aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut nassiusseqqullugit ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput.

Akissut: Aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuut kissatigineqartutut Naalakkersuisut saqqummiuppaat. Allannguutissatut siunnersuummi tunngavigineqarpoq isertitanik erseqqissumik atueqqittarneq, piumasaqaatigineqarporlu ulloq 30. juni 2016 isertitarisimasat Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissutigineqassasut.

Konto pingaarnernup 64 10 27-p Geologi aamma nittarsaassinernut suliniutit pillugit konto pingarneq 67 01 03 assigalugu ineriartortitsinermut kontuunera eqqarsaatigalugu allannguutissatut siunnersuut pineqartoq isigineqassaaq. Konto pingarneq 67 01 03 nunatsinni aatsitassatigut periarfissanut atorneqartarpoq konto pingaarnernu 64 10 27 inuussutissarsiutitigut periarfissanik allanik siuarsaanermut atorneqartarluni. Taamaammat kontut marluusut taakku isertitaasinnaasunik atueqqiffiusinnaaneri siunertamut naapertuullunilu ajorisassaannngilaq.

Taamaammat Naalakkersuisunit kissatigineqarpoq konto pingaarnermut matumunnga tunngatillugu aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuut aalajangiusimaannarneqassasoq. Naalakkersuisulli soorunami Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap aappassaaneerinninnissamut allannguutissatut siunnersuummut

isumaliutissiissutaata taasineratalu imaanut isummissapput, tamannalu tunngavigalugu AIS2016-ip pingajussaaneernejarnissaanut konto pingaernerup pisassai isumagalugit.

Nr. 57.

Suliassaqarfik 70-72-imut Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfik

Allannguutissatut siunnersuummik matuminnga saqqummiussinermi maleruagassatigut tunngavigineqartoq paasisutissiissutigeqqullugu Naalackersuisut ataatsimiititaliamit qinnuigineqarput. Matumani oqaasertaliussisoqanngippat suna alla qinigassaassava?

Akissut: Naammaginantutut isiginnineq aallaavigalugu oqaasertaliussassatut siunnersuusiortoqarpoq. Ullumikkut Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaqarfii sulisuminnut qaammammusiaqarlutik aalajangersimasumik atorfilinnut inissanik akornuteqanngitsumik inniminniisarput, tassa attartortunut nalinginnaasunut utaqqisut allattorsimaffianni allatsissimasunut sallinngortitsillutik. Taamaalilluni innuttaasunut illoqarfiit ilaanni inimik attartugassaminnik ukiorpassuarni utaqqisartunut sanilliullugit Namminersorlutik Oqartussat immikkoortortaqarfii Namminersorlutillu Oqartussani sulisut siulliunneqartarput. Maannakkutut itsillugu ineqarnermut akiitsorineqartut ineqarnermut immikkoortortaqarfiup aningaasaqarneranut artukkeeqqapput. Namminersorlutik Oqartussat sulisui inissaannik tunineqaraangata sulisup aningaasaqarnera akiitsorisinnaasaalu qissimingaarneqarneq ajorput, tassa inissaq atorfinitsinneqarnermut ilaatillugu tunniunneqartarmat.

Ineqarnermut immikkoortortaqarfimmi akiitsorpassuaqartoqassappat inigisamut akiliutigineqartartup qaffanneqarnissaa pisariaqarsinnaavoq, tassa ineqarnermut immikkoortortaqarfiup aningaasaqarnera ihuarsiiiffiginiarlugu. Sulisunut inissiamik attartortoq ineqarnerminut akiliineq ajoraangat ineqarnermut immikkoortortaqarfimmi attartortut allat ineqarnermut immikkoortortaqarfiup annaasanut qaffasinnerusumik inigisaminnut akiliuteqartarnermikkut matussuseeqataasarput.

Siusinnerusukkut Namminersorlutik Oqartussani sulisut aningaasarsiaminnik ilanngaatsillutik ineqarnerminnut akiliuteqartarput. Aqqissuussaq tamanna atorunnaarnikuuvoq, taamaammat sulisut inigisaminnut akiitsoqarsinnaapput.

Immikkoortortaqarfiup taamatut aningaasartuuteqarsinnaaneranut maleruagassatigut tunngavigineqarpoq oqaasertaliussaq, tassuuna Naalackersuisut piginnaatinneqarput immikkoortortaqarfiit ataasiakkaat Namminersorlutik Oqartussat sulisuinut attartortitsinerminnut atatillugu annaasaannik matussusiinissamut. Oqaasertaliussamut tassunga sanilliullugu qinigassaq alla tassaasinnaavoq pissutsinik allannguinnineq - tassa Namminersorlutik Oqartussat inaataannik attartortut allat ineqarnerminnut akiliutigisartakkamik saniatigut ineqarnermut immikkoortortaqarfiup Namminersorlutik Oqartussani sulisunut attartortitsinermini annaasaannik akiliuteqartarnissaat.

Nr. 59.

Konto pingaarneq 72 20 05-imut Ilaasunik angallassinermut tapiissutit

Juullimut ukiortaamullu siumut utimullu billetsinik pisisinnaannginneq
kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinik sivitsuinerup kingunerisimaneraa
paasissutissiissutigeqqullugu Naalackersuisut ataatsimiititaliamit
qinnuigineqarput?

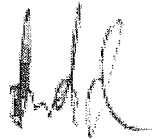
Akissut: Naalackersuisut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu
Ataatsimiititaliap akuersissuteqarneratigut kiffartuussinissamik
isumaqatigiissutip maanna atuuttup sivitsorneqarnissaa pillugu
isumaqatiginninniarneq aallartippaat, tassa isumaqatigiissutip 2016-ip
naaneranut sivitsorneqarnissaa piumasagaatigineqarpoq. Ineqarnermut,
Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup tamanna
tunngavigalugu ilaasunik angallassisartut isumaqatiginninniarfigisimavai.

Ilaasunik angallassisartut isumaqatigiissuteqartoqartinnagu
isumaqatiginninniarneq taanna aqqutigalugu 1. januarip kingorna ullunut
angalaffissanut billetsinik tuniniaanissamik neqerooruteqarsinnaasimangillat..

Naalackersuisut isumaqatiginninniarneq naammassisutut isigivaat, ullullu
ikittunnguit ingerlaneranni sivitsuinissamut inaarutaasumik piumasagaatissat
isummerfigissallugit.

Tamatuma kingorna Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq piffissap
sivikitsuinnaap ingerlanerani ilaasunik angallassisartut
isumaqatigiissuteqarfigineqassasut, ilanngullugulu naatsorsuutigineqarluni
ilaasunik angallassisartut isumaqatigiissuteqartoqareernerani
pissutissaqanngitsumik sivitsorsaanatik billetsinik tuniniaalissasut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Anda Uldum

INATSISARTUT

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq

Dato: 25. oktober 2015

J.nr.: 01.31.11-00015

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit marlungornermi ulloq 27. oktober 2015, nal. 10.00 ataatsimiittarfik 1-imi siunersiorneqarnissamut aggeq-qusissut.

2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut suleriaasianni § 19 naapertorlugu siunersiorneqarnissamut Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit matumuuna aggersarneqarpoq. (UKA 2015/7).

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai apeqqutaalu:

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2016-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilassutitut apeqqutai oqaaseqaataalu matumuuna nassiunneqarput. Ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissutaasa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit misisorneqarnerat apeqqutinut pingaarnertut tunngavigineqarpoq.

Immikkoortut normui taaneqartut ataatsimiititaliap 28. september apeqqutaanut normuliuunneqartut assigaat.

Apeqqutit akineqanngitsut:

Ataatsimiititaliap 28. septemberimi apeqqutai uku akineqanngillat. Taakkununga akissutit kinguarsaanertaqanngitsumik nassiunneqarnissaat ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut qinnutigineqarpoq.

3.13. Immikkoortoq 7.1.1, Inissianik aserfallatsaaliuineq, qupperneq 103

Naalakkersuisut paasissutissiipput inissiani ukiut arlaqanngitsut qaangiunneranni iserterneqartussani akinik akissarsianillu siumut naatsorsuinerit eqqaassanngikkaanni ineqarnermut akiliutit qaffassanngitsut.

Ineqarnermut akiliutissaviup aammalu attartukkani isaterneqartussani ineqarnermut akiliutit qaffatsaaliukkat akornanni assigiinngissut kikkunnit akilerneqassanersoq paasissutissiissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq. Taama aalajangerneq qanoq akeqassasoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaa? Attartukkani isaterneqartussani aningaasartuutit qaffannerannut ineqarnermut akiliut pissutaanerpaava imaluunniit kiassarnermut akiliutit pissutaaneruppat?

3.14. Immikkoortoq 7.1.3, Attaveqarneq – umiarsualiviit mittarfiillu, qupperneq 106

- a) Tulleriarlugit nalunaarsornerisigut mittarfiilassat ataatsimut Naalakkersuisunit oqaatigineqarput, taakkununga ilaatigut ilaallutik Constable Pointip Ittoqqortoor-

miinut nuunneqarnissaa aamma mittarfimmik 650 imaluunniit 1.199 meterinik takissusilimmik sananissaq. Mittarfik 650 meterinik takissusilik 1.199 meterinullu tallineqarsinnaasoq pilersaarusiorneqarpoq. Naalakkersuisut paasissutissiippat taamaaliornikkut tallisaanerit qanoq immini akeqassanersoq misilinneqassasoq, tamatumani ajunngitsumik business casemik suliaqartoqarsimanersoq paasinarsissasoq. Ittoqqortoormiini, Nerlerit Inaanni, Mestersvigimi nunamilu eqqissimatitami attaveqarnermut ataatsimoortumik Naalakkersuisut pilersaaruteqarnermut paasissutissiissutigineqassasoq kissaatigineqarpoq.

- b) Aammattaq partiinik ataasiakkaanik, kommuninik ingerlataqartunillu allanik susassaqtunik oqaloqateqareernermi Naalakkersuisut pingaarnersiugaat allanguuteqarsinnaanersut paasissutissiissutigeqquneqarpoq.

6.8 Konto pingaarneq 20.11.61 Ilinniartitaanermut sillimmatit

Killiffik pillugu nalunaarut kingulleq nassiuunneqassasoq ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

6.10 Konto pingaarneq 20.12.12 Aningaaseriveqartitsineq

Teknologiikkut aaqqissuussaanikkullu aaqqiissutissat kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqartariaqarnermut annikillisaataasinnaasut ingerlanneqarnerat sumut killippa?

16.3 Konto pingaarneq 84.40.10 Kommunini atuarfiit

- a) Naalakkersuisut atuarfinnik nutaanik sanaartornissamik iluarsaanissamillu suliaqarneranni atuartut pitsaasumik avatangiiseqarnissaannik isiginninniarneq qanoq ilaatinneqarpa?
- b) Kommunini atuarfinnut immikkoortumut pilersaarutinik suliaqarnissamut akissusaaffik Namminersorlutik Oqartussaniinnersoq kommuniniinnersorluunniit paasissutissiissutigeqqullugu Naalakkersuisut qinnuigineqarput?
- c) Meeqqat atuarfiat pillugu immikkoortumut pilersaarummik suliaqaqqullugit kommunit kaammattorneqarsimasut Naalakkersuisut paasissutissiippat. Kaammattuut taanna kommuninit qanoq isumaqarfigineqarsimava? Meeqqat atuarfiat pillugu kommunit immikkoortumut pilersaarutaat qaqugu naammassineqassanersut Naalakkersuisut ataatsimiititaliamut paasissutissiissutigisinnaavaat?
- d) Ilaatigut nunaqarfinni atuarfiit akikitsumik assigiissakkamik iluseqartinneqarnissaat suliareqqullugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasimasup arlaleriarluni kaammattuutigisarsimagaa ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Maanna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaasup tamanna isumaqatilluinnarpaa, taamaattumillu taamatut suliniuteqarneq sanaartornermi aningaasartuutitut qularnanngitsumik annikillisaataasussaq piviusunngorteqqullugu Naalakkersuisut kaammattussallugit.
- e) Aammattaq Namminersorlutik Oqartussat atuarfiit sanaartugaasa iluarsagaasaluunniit peqqussutit malillugit aserfallatsaalineqarnissaat kommuninut aningaasaqarnikkut iluaqtissartaqanginnera naapertuutinngilluinnartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasimasup siusinnerusukkut tikkuarpaa. Pissutsit taamaannerisa allanguuteqarnissaat ukioq manna aammaarluni ilimanaateqanngilaq. Ajornartorsiummut pissutaasut marluk immikkoortumi siullermi Naalakkersuisunit taaneqarput. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu ajornartorsiutit taakku atuarfinnut aalajangersimaqqissaartunut attuumassuteqartinneqartariaqarput. Ajornartorsiutit taakku marluk aaqqiiviginiarlugit atuarfiit sorliit aalajangersimasumik Naalakkersuisunit iliuuseqarfigineqarsimappat? Ajornartorsiutit taakku marluk aaqqiiviginiarlugit atuarfinni sorlarni Naalakkersuisut aalajangersimasumik suli iliuuseqanngillat?

16.4 Konto pingaarneq 84.40.12 Ilinniartitaanermut sanaartukkat

Ukiuni missingersuusiorfiusuni aningaasanik immikkoortitsisoqarsimangitsoq ataatsimiititaliap maluginiarpa. Sooq taamaattoqarpa?

16.5 Konto pingaarneq 84.40.15 Ilinniartut inaannik sanaartorneq

- a) Ilinniartut ineqarfiinik suli pisariaqartitsisoqartoq 2016-imi aningaasanik amerlanernik sooq immikkoortitsisoqanngila?
- b) Pisariaqartitsineq matussuserneqassappat nuna tamakkerlugu ilinniartut ineqarfiinik inissat 1000-it sanaartorneqarnissaat pisariaqartinneqartoq uppersarneqarsinnaava aammalu ilinniartut ineqarfiinik maanna sanaartornerup sukkassusia aalajangiusermaneqassappat ilinniartut ineqarfiini inissat taama amerlatigisut qaqugu sanaartorneqarsimassappat?

16.6 Konto pingaarneq 84.40.17 Meeqqanik inuusuttunillu paaqqinnittarfiit

- b) Meeqqanut atuarfimmittunngatillugu peruserineqartoq assigalugu paaqqinniffinnik sanaartornermut tunngasut kontop pingaarnerup matuma ataaniittut kommuninut tunniunneqarnissaat Naalackersuisut pilersaarutaannut ilaava?

16.10 Konto pingaarneq 89.71.40 Nukissiorfiit, sanaartornermut taarsigassarsiaritit

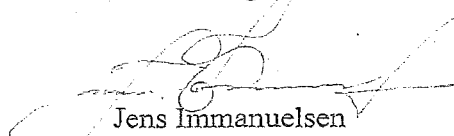
Aningaasaliissutit 2017-imi 130 mio. kr.-inut amerleriassasut, tamatumalu kingorna ikile-riaqqissasut suliassaq nr. 996.17.774-ip allaaserineqarnerani allassimavoq. 2017-imi taama annertutigisumik amerleriarnernannut suna pissutaava?

Naalackersuisumik siunersiuinermini allanik aamma apeqquteqarnissani ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersiuinerata Naalackersuisup ataatsimiititaliallu akornanni pingaarnersiulluni tullerriarinerit anguniakkallu pillugit naalackersuinermut tunngasumik oqaloqatigiinnertut sapinngisamik iluseqartinneqartarnissaa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit anguniarneqarpoq. Taamatut oqallinneq ammasumik oqallinnertut sapinngisamik ingerlanneqassaaq.

Kiisalu apeqqutit siuliani allassimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersiuineranut atatillugu pissarsisinnerneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersiuinerata kinguninngua uunga nassiunneqarnissaa qinnutigineqarpoq: saam@ina.gl. Allakkiap ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersiuineranut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalackersuisumik siunersiuinerata aallartinne-rani ataatsimiititaliap oqalutnaanun ataatsimiititaliallu allattaanun tunniuteqquneqarpoq.

Ataatsimiititaliap sinnerlugu

Jens Immanuelson

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap Siulittaasua

Allakkat kimunkareri:

Inatsisartuts Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat

/TAKANNA

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamiit apeqqut akineqanngitsoorsimasoq

Matumuuna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaanniit apeqqut akineqanngitsoorsimasoq apuuppara.

Brevdato: 27-10-2015
Sags nr.
Dok. nr. 1448626

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqu:

6.10 Konto pingaarneq 20.12.12 Aningaaseriveqartitsineq

Teknologiikkut aaqqissuussaanikkullu aaqqiissutissat kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqartariaqarnermut annikillisaataasinnaasut ingerlanneqarnerat sumut killippa?

Akissut:

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik Digitalimik Ingerlatsinernequt Aqutsisoqarfillu KNI oqaloqatigaat ullumikkut digitalimik atorneqartareersut Mobile Pay aamma Swipp-ip atorneqarsinnaaneri pillugit periarfissat suunersut.

Taassuna saniatigut eqqaaneqarsinnaavoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup aamma systemip Bygde-Bank-Betaling-imik taaneqartartup maanna nutaanngilisimaqisup taarsersinnaanissaa pillugu KNI oqaloqatigimmagu, tassani paasiniarneqarluni ullutsinnut naleqqunnerusumik system-imik ineriartortitsisinnaaneq najugaqarfanni bankeqanngitsuni atorneqarsinnaasumik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Andreas Uldum